

Oeverloos gezwets
De Tweede Kamer
is een kippenhok

Student van het Jaar
Roel Verdult blijft
altijd nuchter

Wonderdokter van het UMC
Portret van leider
Emile Lohman

Jaargang 9 • nummer 7 • 20 november 2008
ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN DE RABBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN

Muziekverslaafd

Leon Verdonschot geeft college

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek
of bel: 0486 - 417 450

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendaal

Het wildseizoen is begonnen

www.ru.nl/facultyclub
of bel: 024 - 361 1282

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Ja,
ik wil een
baantje
en ik ben
handig
met
computers

Bij OGD werken ruim 700 studenten en afgestudeerden. Solliciteer online of bel voor een (bij)baan in de ICT.

040-2464055
info@ogd.nl
www.ogd.nl

OGD
Delft Amsterdam Utrecht
Eindhoven Enschede

BEST GRADUATES 2009

Ben jij een
High Potential?

www.dekortstewegnaardetop.nl

BestGraduates wordt georganiseerd in samenwerking met onderstaande topwerkgevers

Partners van BestGraduates 2009

POLITIE

Gelderland-Zuid

De politie Gelderland-Zuid is 'waakzaam en dienstbaar' in het zuidelijkste gedeelte van de provincie Gelderland. Het gebied telt ruim 550.000 inwoners. De grootste stad in de regio is Nijmegen. Bij de politie Gelderland-Zuid werken ruim 1200 betrokken mensen. Het korps kenmerkt zich door goede onderlinge verhoudingen en een laag ziekteverzuim. Mede daardoor leveren wij ieder jaar betere prestaties.

Binnen het bedrijfsbureau van de divisie Centrale Operationele Zaken (COZ) is momenteel plaats voor:

Beleidsmedewerker A v/m (0,5 fte) schaal 9

De divisie COZ ondersteunt de regio op het gebied van de opsporing maar voert ook zelfstandig recherche onderzoeken uit. Daarnaast maken de meldkamer, conflict- en crisisbeheersing en publieksservice onderdeel uit van de divisie. Het bedrijfsbureau ondersteunt de divisie-leiding bij de ontwikkeling van strategie en beleid op het veelzijdige terrein waarop de divisie actief is. Ook wordt extra aandacht besteed aan kwaliteit en innovatie van de opsporing. Beschik je over analytische vaardigheden, ben je vertrouwd met procesgericht denken en werken, heb je een innovatieve instelling en is capaciteitsmanagement een bekend begrip. Ben jij die persoon? Aarzel dan niet en reageer snel!

Solliciteren?

Voor alle informatie over ons korps, over deze functie en over de sollicitatieprocedure, kijk op www.politie.nl/gelderland-zuid

«waakzaam en dienstbaar»

Universitair Taal- en Communicatiecentrum Nijmegen

utn

Academisch tekstwerk

Het UTN redigeert en vertaalt uw:

- (populair)wetenschappelijk artikel
- beleidstekst
- voorlichtingstekst
- dissertatie
- presentatie
- website
- ... en meer

Voor meer informatie kijk op www.ru.nl/utn/tekstwerk. U kunt uw verzoek richten aan utntekstservice@let.ru.nl of bellen met 024 - 3611425.

Het UTN
Alle talen meester!

UTN, Erasmusplein 1
6525 HT, Nijmegen
T 024 - 361 21 59
E utn@let.ru.nl
www.ru.nl/utn

Tips voor helder schrijven?
Ontdek onze site
www.ru.nl/raakradbouds

Het UTN maakt deel uit van de
Radboud Universiteit Nijmegen.

Nummer 7 • jaargang 9 • 20 november 2008

Vanaf 2009 biedt de Honours Academy extra onderwijs en een verblijf in het buitenland voor studenten van de Radboud Universiteit die een tandje extra willen bijzetten. Minister Plasterk steunt het Nijmeegse plan met 4,9 miljoen euro. De 'excellente' studente bedrijfscommunicatie Kim Konsten mocht in het Amsterdamse Artis Planetarium de cheque in ontvangst nemen.

Nieuwsachtergrond Het Donders Instituut maakt een vuist

Het hersenonderzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen is sinds kort samengebracht in het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour. Het instituut beslaat het hele plaatje van de neurowetenschap: van molecuul tot mens. "In die zin zijn wij uniek in de wereld", zegt Stan Gielen, een van de drie directeurs.

Portret Geneest wonderdokter Emile Lohman het UMC St Radboud?

Na de crisis in het Hartcentrum van het Radboud Ziekenhuis in 2006 was duidelijk dat er heel snel iets moest gebeuren. 'Verandermanager' Emile Lohman werd aangetrokken om het UMC uit het diepe dal te trekken. Gaat hem dat lukken en hoe pakt hij het aan? Vox portretteert de nieuwe leider. "Hij maakt het verschil, zoals Crujff dat kon bij Ajax."

Wetenschap Kletsmaajors regeren Nederland

De Nijmeegse historici Carla van Baalen en Anne Bos schreven een hoofdstuk in het Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2008. Ze observeerden vooral de alledaagse gang van zaken en de rituelen van de Tweede Kamer. "De eerste dag stond ik versteld: wat gebeurt hier? Het leek wel een receptie."

en verder 4 nieuws & opinie 8 portret 10 coververhaal 19 discussie 26 cultuur 30 Vox campus 32 Backstage

Bij dit nummer Het Nederlandse parlement is een kippenhok. Een ruimte gevuld met oeverloos gezwets, waarbij nauwelijks naar sprekers wordt geluisterd en Kamerleden vooral zitten te socializen. De bevindingen van Radboud-historici Carla van Baalen en Anne Bos in de Tweede Kamer zijn op z'n minst verrassend te noemen. Mocht je al een aanvechting hebben de politiek in te gaan, dan doe je er verstandig aan het artikel op pagina 22 tot de laatste letter uit te lezen. Dan kun je beter hier op de universiteit carrière maken. Zoals onze eigen whizzkid Roel Verdult. Een chip kraken, landelijk het nieuws halen, lekker nuchter blijven en met twee vingers in de neus gekozen worden tot Student van het Jaar. Goed gedaan Roel! Ik zeg altijd maar zo, studiestapelaars zijn de besten. /Chris-Jan van der Heijden

In Memoriam: Hanneke Janssen

Op 11 november overleed Hanneke Janssen aan de gevolgen van een verkeersongeluk met een vrachtwagen te Nijmegen. Haar plotselinge dood heeft een diepe schok veroorzaakt. Hanneke had juist op 3 oktober cum laude haar M.Sc. graad in de natuurkunde behaald en was vol plannen, allereerst om een wereldreis langs biologische boerderijen te maken. Hiermee gaf zij onder meer uiting aan zorg voor ecologische problemen en het lot van mens en dier, maar tevens wilde zij de rust vinden om diep na te denken over haar vak, de grondslagen van de natuurkunde. Haar werk op dat gebied toonde een uiterst scherpe, kritische en filosofische geest, waardoor iedere discussie met Hanneke boeiend was en aanleiding gaf tot nieuwe gedachten. In de jaren die zij op de FNWI doorbracht, was Hanneke een zeer geziene en gewaardeerde studente, die niet alleen passief maar ook actief bijdroeg aan het natuurkundeonderwijs. Bovendien leverde Hanneke naast haar studie een grote bijdrage aan het programma "Cultuur op de Campus". In het academisch jaar 2004-2005 was zij officieel expositie-aanjager en filmprogrammeur bij de programmeringscommissie. In de praktijk kwam het erop neer dat Hanneke

zich vol inzette voor alles wat er zoal bij Cultuur op de Campus te doen was, met de opzienbarende onbaatzuchtigheid en inzet die haar typeerden op alle andere vlakken. Als ze niet aan het werk was op het kantoor in de Ondergang, in de filmzaal, of in de expositieruimte, dan was ze wel aan het helpen bij het programma van een collega, of was ze pr-materiaal aan het afdrukken en aan het verspreiden. Alleen op de dinsdagavond kon men geen beroep op Hanneke doen, want dan kookte ze voor straatmensen.

Koken van biologische gerechten en bakken van heerlijke taarten deed ze ook regelmatig voor haar dankbare vrienden en collega's. Alles wat Hanneke deed, deed ze weloverwogen en met een verbluffende mate van overgave en verantwoordelijkheidsgevoel. Dit zorgde voor respect en ontroering van de mensen om haar heen. Door haar pretentioze houding, scherpe humor en zelfrelativering liet ze het niet toe op een voetstuk te worden geplaatst. Nu ze er niet meer is om de bewondering die haar toekomt weg te wuiven, blijven we achter met het besef van een onverteerbaar verlies.

Lucia Knoflickova en Klaas Landsman

DORPSPOMP

Om de verkeersdrukke van en naar de campus te beperken, wil de Radboud Universiteit onderzoeken of het handig is om colleges op flexibele tijden te laten beginnen. Op die manier hoeft niet iedereen tegelijk op de campus te zijn. Goed idee?

Marloes, student politicologie

"Ik denk dat er minder files zullen zijn als niet iedereen tegelijk begint en eindigt. Als het verkeer beter doorstroomt, is dat bovendien beter voor het milieu. Het kan ook een oplossing zijn voor de overvolle bus van lijn 10 als niet iedereen op hetzelfde tijdstip in die bus moet."

L. Timmermans, docent bestuursrecht

"Als ik kijk naar Nijmegen, vraag ik me af hoeveel het zal opleveren. Studenten komen met de fiets of het openbaar vervoer en van de docenten bij rechten zijn er relatief weinig al om 8.30 uur aanwezig. Docenten die 's ochtends geen college hoeven geven, komen nu vaak al wat later binnendruppelen en gaan dus ook later weer naar huis."

Ruben Konig, docent

communicatiewetenschappen

"Het idee erachter vind ik wel goed, maar ik denk dat het roostertechisch onuitvoerbaar is. Het zalengebrek is nu al groot en als colleges met elkaar overlappen, wordt het lastig. Maar als er voor meer zalen gezorgd kan worden, vind ik het geen probleem om niet altijd op dezelfde tijd te beginnen."

F. Schuurman, docent

ontwikkelingsstudies

"Ik kom met de auto naar de universiteit, maar ik heb niet het idee dat verkeersproblemen rond de campus een issue zijn. En als het wel een issue was, zullen flexibele collegetijden volgens mij geen effect hebben. Ik denk dat er 's ochtends sowieso weinig colleges om 8.45 uur starten, want niemand wil op dat tijdstip beginnen. Dat geldt voor zowel studenten als docenten."

R. van Gerwen, docent Romaanse

talen en culturen

"Als het betekent dat colleges de ene dag om 8.45 uur beginnen en de andere dag om 9.15 uur, denk ik dat het tamelijk chaotisch zal gaan worden. Flexibele collegetijden zullen vooral onrust veroorzaken."/FdH

Strategisch Plan: vier faculteiten verenigd in Faculteit der Geesteswetenschappen

Twist rondom nieuwe faculteit

Moeten de faculteiten letteren, filosofie, theologie en religiewetenschappen samen opgaan in een nieuwe Faculteit der Geesteswetenschappen?

Talen, geschiedenis, filosofie en theologie gelden van oudsher als de 'geesteswetenschappen'. Maar haar katholieke traditie heeft de Radboud Universiteit een andere facultaire structuur bezorgd: filosofie, theologie en religiewetenschappen hebben hier alle-drie hun eigen (mini-)faculteit. In het onlangs gepresenteerde concept Strategisch Plan voor 2009-2013 vraagt het college van bestuur zich voor het eerst openlijk af "of de organisatie van de geesteswetenschappen met één grote en drie kleine faculteiten de ontwikkeling van onderwijs en onderzoek niet nodeloos belemmert." De universiteit leunt immers steeds sterker op externe financiële middelen. Voor de werving

Jean-Pierre Wils

daarvan is het belangrijk om een heldere, niet al te gefragmenteerde structuur te bieden, zo lichte collegevoorzitter De Wijkerslooth toe voor de medezeggenschap. Maar die voorzichtige formulering verhult dat de plannen al in een verder gevorderd stadium zijn. Op 13 november werd bekend dat het college van bestuur twee gasthoogleraren: de Amerikaan Glenn Most en Willem Frij-

Paul Sars

hoff van de Vrije Universiteit. Beide hoogleraren zijn gespecialiseerd in de combinaties letteren, filosofie en theologie. Met hun opdracht, het uitzetten van 'nieuwe onderzoekslijnen', lijken de twee te zijn aangesteld als kwartiermakers voor een nieuwe faculteit. Ook zijn decanen van de vier faculteiten inmiddels in gesprek over de plannen van het college, zo bevestigt Jean-Pierre Wils, decaan van de faculteit religiewetenschappen. Zelf spreekt hij van "moeizame gesprekken" omdat de noodzaak voor een fusie niet voor iedereen duidelijk is. "De problemen die het college diagnosticeert, bestaan die werkelijk? Komt er zo weinig uit de verf?"

Wils vraagt zich af of er inhoudelijk wel voldoende samenhang tussen de faculteiten bestaat om een fusie te rechtvaardigen. De decaan van de letterenfaculteit (de grootste van de vier) Paul Sars, is wel positief over de plannen. Volgens hem hebben de meeste faculteiten in Nederland al een vergelijkbaar fusieproces doorlopen, "dat gaat gewoon gebeuren". Een fusie zou voor studenten het voordeel bieden dat ze veel gemakkelijker vakken over en weer kunnen volgen, bijvoorbeeld een minor filosofie voor letterenstudenten. Ook het argument rond de werving van onderzoeksfondsen is volgens hem valide. "Bij NWO is er een discussie om geesteswetenschappen en sociale wetenschappen onder een noemer te brengen. Dan kunnen wij toch niet met vier faculteiten voor alleen geesteswetenschappen komen aanzetten." De decanen van filosofie en theologie beraden zich nog op hun standpunt. Het college van bestuur wil niet reageren op aspecten van het strategisch plan zolang dat niet definitief is.

/PvdB, RG

Bouw 150 studentenkamers mislukt

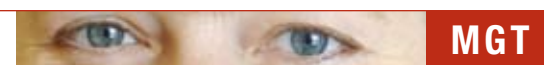
De aanbesteding van poppodium Doornroosje met daarboven 150 koopappartementen en 150 SSHN-studentenwoningen, naast het centraal station, is mislukt. Door de gevolgen van de kredietcrisis verwachten projectontwik-

kelaars dat ze de appartementen aan de straatstenen niet meer kwijt kunnen. Met de groeiende kamernood komt het uitstel van de bouw als een grote tegenslag voor de SSHN, zegt directeur Max Derks. "De oplevering van nieu-

we kamers in 2011 of 2012 had een deel van de kamernood moeten opvangen, die over enkele jaren pas echt zichtbaar wordt", zegt Derks. "Naar onze mening moet er binnen drie maanden een oplossing komen." /JG

Doorgevingen

Ik kies voor Juliana. Niet omdat ik een hekel aan Bernhard heb, helemaal niet. Niet omdat Juliana een vrouw is en ik ook, en ook niet omdat ze bedrogen werd, of in alle opzichten de verliezer is. Juliana is niet geschikt voor de rol van tragische heldin. Nee, ik kies voor Juliana omdat zij nou eenmaal mijn koningin is. Dankzij Juliana heb ik jarenlang kunnen denken dat het koninkinnenschap ook voor mij tot de mogelijkheden zou kunnen behoren. Ze was immers zo gewoon, zo bescheiden, zo dichtbij, dat ik kon denken: dat kan ik ook. Ik blijf gewoon trouw aan mezelf door voor Juliana te zijn. En trouwens, ik heb ook vriendinnen met doorgevingen, en vriendinnen met hutjes in de tuin, en vriendinnen die denken dat je 'in je kracht moet gaan zitten, tussen het derde en vierde shakra, net voorbij de zonnevlecht'. Ach, ik heb zelf regelmatig doorgevingen. Dan roep ik maar wat, tijdens een vergadering, of tijdens een college, en soms is dat zo verdornd slim, dat komt echt niet uit mezelf. Althans, ik verkies het om dat 'boven' te gunnen. Laatst nog kreeg ik doorgegeven dat ik onmiddellijk een nieuwe jas moest aanschaf-

MGT

fen. En nieuwe schoenen. Het is een gave. Soms, als mijn kopieerkaart op is, of een collega schrijft een misselijke mail, of een student eist op hoge toon inzage in haar tentamen, dan mijmer ik over mijn werk, over de nobele taak die op mijn schouders rust, en kijk ik dankbaar, plechtig en seeren de camera in (ik weet altijd een camera op mij gericht) en fluister: "Wie ben ik dat ik dit doen mag?" Wat ik maar wil zeggen is: je blijft trouw aan je Hofmansen, zoals je ook trouw blijft aan je Bernharden. Dat is mijn generatie. Je ziet types om je heen met een grote mond, of met veel poeha, en je denkt: daar sta ik boven. Daar ben je immers koningin voor. Nog chiquer is het om er boven te staan én te doen alsof je ernaast staat. Te accepteren dat, omdat je ernaast staat, sommigen menen zich te kunnen permitteren over jou te beschikken. En dat laat je dan maar toe. Want je blijft trouw aan wie zij eigenlijk hadden moeten zijn. Dat is Juliana. Dat is pas echt majestueus. Zie je nou wel dat ik eigenlijk voor koningin in de wieg gelegd ben? /Mgt

OR wijst reorganisatie van de hand

De Faculteit der Managementwetenschappen moet opnieuw gaan nadenken over het reorganisatieplan nu de ondernemingsraad (OR) het van de hand heeft gewezen. Die vindt het onacceptabel dat er meer mensen ontslagen worden dan strikt noodzakelijk is. Aan het college en de faculteit is een nieuw plan gevraagd.

Het belangrijkste bezwaar van de OR is dat de bezuinigingen zo'n twintig arbeidsplaatsen kosten, terwijl er volgens de plannen ruim 24 zullen verdwijnen. Dat komt omdat de faculteit naast de financieel noodzakelijke reorganisatie ook enkele aanpassingen wil om de kwaliteit te verbeteren.

De ondernemingsraad is echter allerminst overtuigd van de noodzaak van die 'kwaliteitsslag', aldus OR-lid Claudia Krops, die zich met de reorganisatie bezighoudt. "De faculteit heeft geen gegevens laten zien waaruit blijkt dat de

kwaliteit van de opleiding onvoldoende zou zijn. "Terugkijkend op het hele proces is Krops vooral kritisch over de informatie die de faculteit gegeven heeft over de reorganisatie. "Het was een slecht onderbouwd plan waarvoor we heel veel aanvullende gegevens hebben moeten vragen." Dat laatste ontkent Hans Mastop, decaan van managementwetenschappen. "Het is gebruikelijk bij dit soort reorganisaties om het 'last in, first out'-systeem te volgen. Maar de afgelopen jaren hebben we hele goede jonge mensen hier binnengehaald en die zouden we dan nu weer allemaal op straat moeten zetten. Daarvan hebben we gezegd: dat gaan we dus niet doen. Dat is inderdaad een novum. Daarom hebben we onze plannen heel goed moeten verantwoorden. Dat maakt het misschien ingewikkeld, maar niet onduidelijk." Het college van bestuur is nu aan zet om te reageren op het advies van de OR. /RG

FOTO: ERIK VAN TULLEWAAR

Maartje blij met sportprijs

Ze veroverde Olympisch goud bij het dameshockey, waarbij ze een wereldgoal scoorde in de finale, en werd ook nog eens landskampioen met haar team Den Bosch. De uitverkiezing van Maartje Goderie tot Radboud-topsporter van het jaar (voor de tweede keer in successie) op 18 november in het Sportcafé was dan ook geen enorme verrassing. De overige winnaars waren sportklimmer Enzo Nahumury (sporter van het jaar), hardlooperster Moniek Riemersma (sportster van het jaar), Hydrofiel 1 (team van het jaar), Yvonne Bouman (trainster van het jaar) en Saskia Heijing (vrijwilliger van het jaar). /RG

Radboud rent massaal de Zevenheuvelenloop

Rondom de 25ste Zevenheuvelenloop werd er vaak gememoreerd dat de wortels van het evenement hier op de campus liggen. Bij atletiekvereniging 't Haasje om precies te zijn. Als student kwam Henk Stevens (rechtsachter op de foto) op het idee om een duurloop te beginnen. Na een kwart eeuw is die onder zijn leiding uitgegroeid tot een internationaal vermaard evenement waar zo'n 25.000 lopers aan meedoen.

Nog steeds zijn universiteit en ziekenhuis nauw bij de Zevenheuvelenloop betrokken. In totaal deden er dit jaar 46 teams van het UMC en de universiteit mee, naast de honderden studenten en medewerkers die individueel meeliepen. Het snelste Radboud-team (de eerste twee rijen op de foto) werd vijfde van de in totaal 851 teams en verdiende daarmee de Fons Plasschaert Trofee. Die is genoemd naar oud-rector Plasschaert (linksachter op de foto) die ooit de snelste 'rectorentijd' van 1 uur en 3 minuten neerzette. Hoogleraar Fysiologie Maria Hopman (achterste rij tweede van

links) liep het parcours dit jaar in 1.05 uur en deed daarnaast weer een mediageniek onderzoek naar de fysieke gesteldheid van de lopers. De snelste individuele loper uit de Radboud-familie was Miranda Boonstra, junioronderzoeker bij orthopedie (achterste rij, midden). De semi-professional eindigde met 51.47 minuten als vijfde bij de dames en als eerste Nederlandse loopster. De laatste persoon op de foto is Emile Lohman (achterste rij, tweede van rechts), bestuursvoorzitter van

het UMC St Radboud. Bij de feestelijke uitreiking van de Fons Plasschaert Trofee liet hij zich enthousiast ontvallen dat het ziekenhuis het inmiddels geïmpleerde Fortis zal opvolgen als hoofdsponsor van de Zevenheuvelenloop. Maar dat nieuwsfeit werd een uur later alweer telefonisch getemperd door een woordvoerder. Of het ziekenhuis als sponsor kan optreden, is volgens hem nog maar zeer de vraag, "aangezien het geen commerciële organisatie is". /RG

Daan Speth / presume?

Biologiestudent Daan Speth gaat per motor het Afrikaanse continent oversteken. Vrienden en studiegenoten verklaren hem voor gek, maar zondag 16 november vertrokken Speth en voormalig rechtenstudent Chris Schoemans, Gewapend met extra benzinetankjes en waterfilters om woestijngebieden te kunnen overleven, en basiskennis over het repareren van motors, richting Gibraltar. Het idee voor de reis ontstond drie jaar geleden op de bank, tijdens het kijken van de film *Easy Rider* (1969).

Als alles volgens plan verloopt, komen de jongens in mei 2009 aan in Zuid-Afrika. Met hun motorreis sponsoren ze de Stichting Catharinafonds, die onderwijs in Zuid-Kenia stimuleert. Daan Speth zat twee jaar in de studentenraad voor AKKUraatd en behoorde bij

de verkiezingen afgelopen mei tot de kandidaten met het hoogste aantal voorkeurstemmen. /MP

Allemaal de bus in!

Elke ochtend weer kruijpend naar de campus in je blikken dwangbuis. En als iemand een keertje niest op de Oranjesingel dan staat de hele karavaan rustig twee uur muurvast. Iedereen kent het probleem. De universiteit gaat actie ondernemen.

"Verkeerstechisch ligt de campus erg ongunstig. Van welke kant je ook komt: je zult altijd een stuk door de stad moeten om hier te komen." Dat zegt Carlo Buise, die zich namens de universiteit bezig houdt met verkeer en bereikbaarheid. Volgens hem is het bereikbaar houden van de campus een van de belangrijkste neventaken van de universiteit voor de komende jaren. Samen

met een aantal andere grote werkgevers uit de regio tekende de Radboud Universiteit daarom eind oktober een bereikbaarheidsconvenant met afspraken over de aanpak van het fileprobleem. Vooral het traject Waalbrug-campus is volgens Buise een bottleneck. "Eigenlijk zou je van de Heijendaalseweg een vierbaansweg moeten maken, maar je kunt niet zomaar een kilometer hui-

zen slopen. Dus moet je aan alternatieve oplossingen werken." Een van die oplossingen is: meer mensen het openbaar vervoer in krijgen. Nieuwe transferia zoals die in Lent zijn daarvoor bijvoorbeeld een geschikt middel. Maar dat zijn langetermijnoplossingen. Op de korte termijn verwacht Buise vooral heil van bete-

re informatie over ov-routes en vertrektijden, en meer wachtcomfort in de vorm van busabri's. Dat alles moet binnen een jaar gerealiseerd zijn. Een tweede oplossing is een verlenging van het spitsverkeer, zodat er minder auto's tegelijk de campus proberen te bereiken. Daartoe zouden werken collegegaten volgens Buise beter gespreid moeten worden. Doel van het convenant is het terugbrengen van het aantal automobilometers in de spits met 5 procent in 2012. Dat lijkt bescheiden, maar volgens Buise is het ambitieus genoeg. Temeer omdat het autogebruik feitelijk nog steeds stijgt. "Er is bijvoorbeeld een snelgroeende groep van Duitse studenten die relatief vaak de auto pakt vanwege het slechte

Concrete maatregelen

> **Verbeter de bushalte**
De term bushalte betekent op de campus nu niet veel meer dan een paal met bord. Dat gaat veranderen. Bij de reconstructie van de wegen rond de campus (het 'Ronde Heijendaal') krijgen alle haltes een overdekteabri en een elektronisch bord dat de aankomsttijd aangeeft van de volgende bus.

> **Binnen wachten op de bus**
Niets zo vervelend als in de regen naar de bushalte lopen waar de vorige bus net voor je neus wegrijdt. Om dat te voorkomen krijgen zes centrale gebouwen op de campus een hippe ov-informatiezuil in de hal. Zo kun je binnen wachten op de bus.

> **Flexibele collegegaten**
De verkeersdruk wordt minder wanneer niet iedereen op hetzelfde tijdstip op de campus hoeft te zijn. Flexibele starttijden van de colleges moeten dat mogelijk maken. In 2009 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden daarvan.

openbaar vervoer tussen de twee landen." Daarnaast wijst hij erop dat de moeder aller verkeersomleidingen eraan zit te komen. Wanneer over een paar jaar de tweede stadsbrug gereed is, gaat de Waalbrug voor langere tijd dicht om de dijkteruglegging te realiseren. Autoverkeer uit de richting Arnhem moet dan via de Energieweg/scheidingsweg naar de campus, terwijl bussen mogelijk wel via de Waalbrug kunnen blijven rijden. Buise: "Als je ziet hoe de Erasmuslaan nu al dichtloopt omdat er op de Scheidingsweg en de Kapittelweg gewerkt wordt, dan mogen automobilisten hun borst wel natmaken." /RG

INGEZONDEN

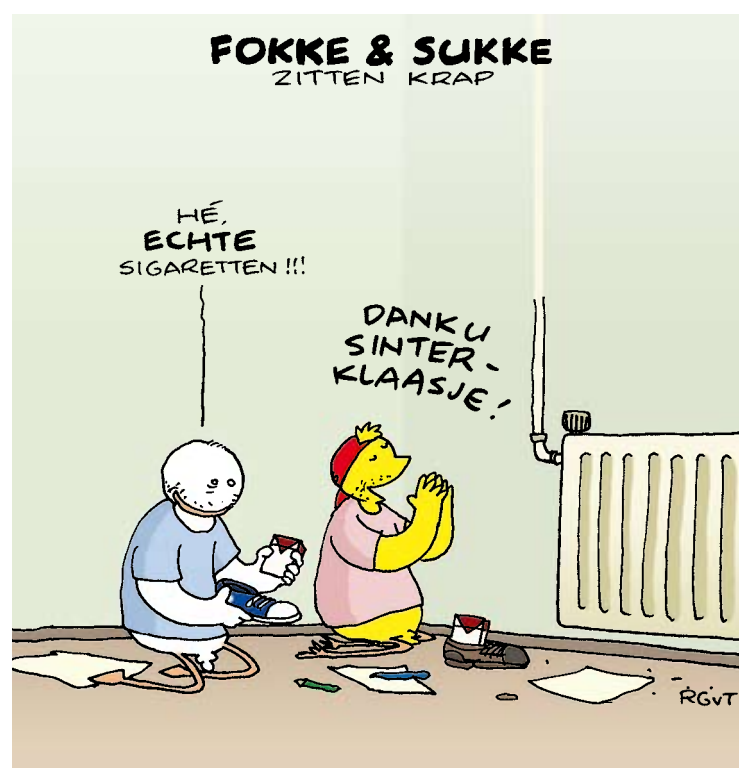
Met genoeg las ik de melding dat de scheiding van universiteit en ziekenhuis die in het verleden, zowel in de jaren zeventig, tachtig als negentig, diverse malen is aangezet, nu gerealiseerd gaat worden. Dat is uit het oogpunt van risicospreiding een goede

aan de faculteit en op grotere afstand van het college van bestuur. De gebouwen waren van de Stichting KU, de medewerkers in dienst van die stichting en de contracten en rekeningen op naam van die stichting. Weliswaar bestond tot in het begin van de jaren negentig de

Stichting tot Beheer en Bestuur van het St Radboudziekenhuis, maar dat was toch een buitenstaander in de interne rechtsverhouding. De stichting was in wezen een externe instantie met wie de afspraak was gemaakt om in opdracht van en namens het stichtingsbestuur SKU bestuur en beheer over het ziekenhuis te voeren. Ook in die periode was de nu te realiseren spreiding van risico er niet.

Denis Schils, voormalig secretaris van het bestuur van de Stichting Katholieke Universiteit.

Ambities voor de komende jaren

- Een transferium in Huissen waarmee het traject van de Waalsprinter aanzienlijk wordt verlengd (Rijn- Waalsprinter)
- Een transferium in Malden (bij de A73) die via een busbaan verbonden wordt met de campus. Gesuggereerde naam: de Maassprinter.
- 'Elektrificeren' van het spoortraject Nijmegen-Nijmegen Heijendaal, zodat de stoptreinen uit Arnhem en Den Bosch tot aan het campusstation kunnen doorrijden.

Tbs voor agressieve student

De 32-jarige Nijmeegse ex-student die in 2005 zijn studiebegeleider een dubbele kaakbreuk schopte na een negatief bindend studieadvies, mag voorlopig niet terugkomen in de samenleving. Dat vindt het Openbaar Ministerie, dat vijftien maanden cel en tbs eist in een nieuwe rechtzaak tegen Jasper K. De man lijdt volgens het OM aan het syndroom van Asperger en zou opnieuw de fout in kunnen gaan. De zware mishandeling van de studiebegeleider kreeg in 2005 veel aandacht, tot in de Tweede Kamer

aan toe. Voor de universiteit was het incident aanleiding om nieuwe richtlijnen op te stellen voor het omgaan met agressie. Jasper K. staat opnieuw voor de rechter wegens het jarenlang stalken van zijn buurmeisje, haar vriendje en haar familie. Het Pieter Baan Centrum heeft inmiddels geconcludeerd dat hij aan het syndroom van Asperger lijdt, wat voor het Openbaar Ministerie reden is om naast nog eens vijftien maanden celstraf, tbs met dwangverpleging te eisen. De rechtbank doet op 25 november uitspraak. /RG

OVER DE SCHUTTING

De Leidse faculteit geesteswetenschappen overweegt om het beoordelingsstelsel van studenten gebaseerd op cijfers op te heffen. Beoordeling vindt plaats met 'graden', er zijn nauwelijks herkansingen en het hele jaar gaat gezamenlijk over naar het volgende: lekker efficiënt. Het University College in Utrecht hanteert al een dergelijk cohortensysteem. Negentig procent haalt daar na vier jaar het diploma. Terwijl we in Nijmegen steggelen over het gelijktrekken van roosters binnen en tussen faculteiten, weten ze in Amsterdam een-twee-hupsakee de jaarkalenders van twee universiteiten (VU en UvA) op elkaar aan te passen. De roosters zijn direct voor vijftien

jaar vastgelegd en moeten uitwisseling en samenwerking tussen de universiteiten bevorderen. De Leidse hoogleraar Tim de Zeeuw bevond zich plotseling midden in een James Bond-film. De crew van Quantum of Solace benaderde hem om een deel van de film op te nemen in het basiskamp hotel Residencia van de Very Large Telescope in de woestijn van Chili. De Residencia wordt in de film volledig verwoest, in werkelijkheid gedroeg de crew zich volgens De Zeeuw heel keurig. Bond-acteur Daniel Craig schijnt diep onder de indruk te zijn geweest van de locatie, op twee uur rijden van de dichtstbijzijnde menselijke nederzetting. /MP

In een verkiezing van ScienceGuide en de studentenbonden LSVb en ISO is Roel Verdult deze maand gehuldigd tot 'Student van het Jaar'. De informaticastudent Verdult maakte furore na de mede door hem gerealiseerde chipkraak, die begin dit jaar alle media in touw bracht. Een portret van een "vasthoudend en gedreven" student.

Roel Verdult verkozen tot Student van het Jaar

Denken als een aanvaller

Roel Verdult (26) is een van de weinige studenten die erin slaagde in één klap zijn naam als wetenschapper te vestigen. Het geschiedde op 14 januari dit jaar, toen hij aantoonde dat de ov-kaart (de wegwerpvariant) een ondeugdelijke chip bevat, waardoor de kaart gemakkelijk te klonen zou zijn. Alle media besteedden aandacht aan zijn ontdekking. Gerhard de Koning Gans, vriend en studiegenoot van Roel, vertelt dat achter dit eureka-moment een wereld van twijfel schuilging. Al sinds november 2006 had Roel voor zijn afstudeer-

opdracht de tanden gezet in de te klonen ov-kaart, een klus waar Gerhard gaande de rit bij assisteerde. "Er waren in de lente van 2007 momenten dat niks lukte. Het schoot maar niet op. Het tekent Roel dat hij stug is doorgeslagen. Hij is heel vasthoudend." Het vasthoudende, stugge doorploeteren, zit ook verankerd in zijn studieloopbaan. Het was pas na een lange gang door mavo, havo, hbo en schakelklas, dat hij zich in 2004 meldde als eerstejaars student informatica. Een late ontdekking van zijn dyslexie was mede debet aan dit studie-

verloop. 'Informatica wil ik al sinds de middelbare school studeren', zei Roel vorige week tegenover *ScienceGuide*. Gerhard noemt als bijzondere karaktertrek van Roel zijn nuchterheid. "Roel raakt niet gauw opgefokt." Deze kwaliteit kwam goed van pas nadat de onderzoeksgroep waar Roel deel van uitmaakt (Digital Security) in maart dit jaar een nóg grotere doorbraak forceerde, met de ontmanteling van de *Mifare Classic*, een chip die is verwerkt in miljoenen wereldwijd verspreide toegangspassen van gebouwen en in kaarten van ov-bedrijven.

Zelfs de mediahype die hierop volgde, heeft Roel tamelijk stoïcijns ondergaan. En toen hij ten overstaan van de Tweede Kamer verslag moest doen van de *ins* en *outs* van de Nijmeegse vinding, had hij zijn praatje prima onder controle. Gerhard verbaast het niet. "Roel blijft altijd heel rustig. Hij neemt overal de tijd voor."

Een academische hacker
Vorige week donderdag werd Roel Verdult gelauwerd tijdens een congres in Amsterdam, vanwege het innovatieve karakter van zijn werk. Rustige karakters

Roel Verdult: 'Integriteit is het belangrijkste'

Roel Verdult geniet bekendheid als een van de sleutelfiguren bij de ontmanteling van de *Mifare Classic*, een wereldwijd veelvuldig toegepaste chip in toegangspassen en ov-kaarten. De kraak, waarmee de Nijmeegse onderzoeksgroep Digital Security vorig jaar alle media haalde, zorgde voor beroering op het ministerie van Verkeer en Waterstaat en in de Tweede Kamer.

Roel Verdult en de zijnen kregen de status aangemeten van 'academische hackers', die gelukkig wel zo keurig waren om hun bevindingen direct te melden aan Den Haag, zodat de beleidsmakers maatregelen konden treffen om betere passen te maken. Tegen *Vox* zei Verdult vorig jaar er niet over te peinen het hacken te misbruiken voor eigen gewin. "Nu heb ik een goede ethische hack kunnen zetten en dat is hoe ik het bedoel." De openhartige en eerlijke stijl van opereren van de Nijmeegse onderzoeksgroep heeft

ons geen windeieren gelegd, zegt Verdult in een toelichting deze week. Verdult, die eind deze maand afstudeert: "We hebben heel wat aanbiedingen gehad van organisaties en uit het bedrijfsleven." Kernwoord voor zijn manier van werken noemt Verdult zelf "integriteit". "We hebben veel slecht nieuws gebracht, en dan zou de neiging kunnen bestaan dat men de boodschappers gaat verketteren. Maar omdat wij steeds open kaart hebben gespeeld, zijn de reacties louter positief geweest. Van die Nijmeegse onderzoeksgroep kun je op aan, is wat wij horen." Verdult kreeg van zijn onderzoeksgroep de aanbieding om fulltime onderzoeker te worden, maar hij kiest voor een mix: drie dagen werken in het door hem zelf opgerichte it-bureau ViRaSo-IT, de andere twee dagen onderzoek doen op de afdeling. "Ooit wil ik in een promotieonderzoek een belangrijk beveiligingsprobleem bij de horens nemen. Maar om te

achterhalen waar de echt grote problemen zitten, wil ik eerst ervaring opdoen in de praktijk." Als onderzoeker zal Verdult zich de komende jaren richten op de georganiseerde computercriminaliteit, die er in slaagt met massale bombardementen allerlei thuiscomputers te ontregelen. "Hoe slagen ze daar precies in? Hoe kun je het bestrijden?" Van het tumultueus verlopen jaar 2008 zijn Verdult veel momenten bijgebleven, maar het mooiste was toch wel die vrijdagmiddag 7 maart, toen in de namiddag het eureka-moment viel. Ineens kregen de onderzoekers de sleutel in handen om de *Mifare Classic* definitief als onbetrouwbaar te bestempelen. "Je ziet op dat moment gebeuren dat je iets achterhaalt, waarop miljoenen mensen in de wereld hun vertrouwen hebben gebaseerd. Ineens was het niks meer waard, en besef je de enorme impact van je vinding."

ILLUSTRATIE: RUID VOS

zijn er velen, talentvolle studenten ook, dus daarmee word je niet uitverkoren tot student van het jaar. Wat maakt zijn werkwijze zo bijzonder? Roel is wat je kunt noemen een 'academische hacker'. "Hij is er steeds mee bezig om zwakke plekken in software te zoeken." Flavio Garcia, directe begeleider van zijn afstudeerproject, noemt de drie kernwoorden van Roels talent: slim, nieuwsgierig én vasthoudend. "Hij kon gemakke-

lijk een hele dag bezig zijn als hij een hack op het spoor was. Hij geeft nooit op." Die drie eigenschappen leverden Roel drie of vier prestigieuze hacks op bij grote commerciële bedrijven. Bart Jacobs, hoofd van de afdeling Digital Security, legt uit dat het uitmuntende hackwerk stoelt op bijzondere intelligentie. Je moet in de eerste plaats de bestaande spelregels en procedures tot in de puntjes beheersen. Maar een hacker moet blootleg-

gen hoe binnen die regels onbedoelde effecten kunnen sluipen. Nieuwe ideeën binnen bestaande regels inpassen is al behoorlijk slim, legt Jacobs uit. "Maar het vinden van onbedoelde aspecten van het systeem binnen de regels vergt nog veel meer creativiteit. Roel is daar erg goed in. Dat is knap en oogst bewondering onder vakgenoten." Peter van Rossum, die binnen de afdeling Digital Security veel met Roel heeft samengewerkt,

noemt het denken van Roel 'out-of-the-box'. "Maar die term wordt zo vaak gebruikt dat het aan inflatie onderhevig is. Roel is werkelijk in staat om naar een informatiesysteem te kijken op de manier waarop een aanvaller dat zou doen."

Naar buiten brengen

Het doorgronden van de systeemfouten in beveiligingssoftware is één. Het willen delen van je bevindingen met het grote publiek is een stap verder. Het valt de mensen om hem heen op dat Roel ook op dit vlak zijn gedrevenheid toont. Studievriend Gerhard: "Hier komt de communicatieve kant van Roel naar voren. Die is sterk ontwikkeld. Hij wil het niet laten bij de vinding alleen. Als een product slecht is, wil hij dat ook naar buiten brengen. Roel heeft zich daar enorm voor ingezet."

Toen de enorme impact van de kraak van Mifare Classic dit jaar helder werd, waarschuwde Bart Jacobs Roel voor de mogelijke aansprakelijkheidsgevolgen. Moest zijn naam wel onder het artikel waarin de vinding wereldkundig werd gemaakt? Want als student geniet hij minder juridische bescherming dan een medewerker, zodat Roel persoonlijk risico loopt bij publicatie. Jacobs: "Maar Roel was recht door zee. Hij vond dat er een groot algemeen belang was om te wijzen op de kwetsbaarheden die in de chipkaarten voorkomen, en wilde daar desnoods enig persoonlijk risico voor lopen. Dat tekent hem."

De combinatie van kwaliteiten staan garant voor een voorspoedige loopbaan, menen de mensen met wie Roel de afgelopen jaren heeft gewerkt. "Hij weet precies hoe je beveiliging in software kunt inbouwen", zegt Flavio Garcia. Volgens Garcia zal het recht-door-zee-karakter van Roel hem weghouden van het semilegale circuit. "In hem schuilt geen anonieme hacker die bedrijven de stuipen op het lijf gaat jagen. Je hoeft je ook niet per se tot dat circuit te wenden om rijk te worden. Er zijn veel bedrijven die hem graag binnen willen halen." x

Tekst: Paul van den Broek

Leon Verdonschot

‘Ik heb een fascinatie voor mateloosheid’

Leon Verdonschot (34) is een mediagenieke duizendpoot. Journalist, presentator, schrijver, radiomaker en columnist. Noem een beroemde popartiest en Verdonschot heeft ermee aan de interviewtafel gezeten. Maandag 24 november geeft hij een hoorcollege en een masterclass op het Wintertuinfestival.

“Over de rug van al die muzikanten ben ik dan toch het podium op gekomen.”

1 *Je hebt tot je 22ste in het Zuid-Limburgse Geleen gewoond. Hoe moeilijk is het om met een zachte g door te breken op de landelijke radio en televisie?*

“Kennelijk niet moeilijk. Het is wel een soort rare doctrine bij veel mensen uit Amsterdam en uit het Gooi, dat een Amsterdams of een Haags accent geldt als ABN, en dat een Limburgs, Brabants of Drents accent geldt als boers of provinciaals. Maar ik zie geen enkele reden waarom ik zo zou moeten praten als Grover uit *Sesamstraat*. In het begin kreeg ik wel eens negatieve reacties. Toen ik begon bij Kink FM met mijn programma *Oeverloos*, was het allereerste mailtje dat ik vijf minuten na het begin van de uitzending kreeg: ‘Rot op, brabo.’ Waarop ik terugmailde: ‘Ik ben een limbo, geen brabo.’ Ach, met een zachte g kun je gemener vragen stellen. Het klinkt namelijk stukken aardiger.”

2 *Na het atheneum ging je journalistiek studeren in Tilburg. Waarom journalistiek?*

“Eigenlijk wilde ik helemaal geen journalist worden. In die tijd was ik extreem links en erg politiek actief, ik had zo uit de Nijmeegse jaren zeventig kunnen komen. Ik stelde me voor dat ik zou gaan schrijven voor allerlei linkse blaadjes, die eigenlijk helemaal geen geld hadden en waarvan er veel al niet meer bestaan. Journalistiek leek me een leuke studie, maar ik wilde vooral actie voeren.”

3 *Wanneer besloot je dan toch journalist te worden?*

“Tijdens mijn eerste stage bij Dagblad *de Limburger*. Na twee weken riep de baas me al op het matje, omdat ik mijn zelf georganiseerde acties de hemel in

schreef. Journalistiek en een activistische agenda gingen niet samen. Het was kiezen: óf de wereld beschrijven, óf hem veranderen. Als je de twijfel eenmaal toelaat, gaat alles wankelen. Dat was bij mijn politieke opvatting ook zo. Vrij snel na mijn stage doofde mijn politieke engagement als een nachtkaars. De nieuwsgierigheid, die er altijd al was en die ook tot die politieke betrokkenheid had geleid, kwam weer terug. Doordat ik niet meer zo politiek correct hoefde te zijn, herontdekte ik hoe leuk ik schrijven vond.”

4 *Zit er nog iets van die links-extremist in je?*

“Niks. Ik heb nu een enorme afkeer van mensen die het grote gelijk aan hun zijde denken te hebben. Het enige wat ik aan die tijd heb overgehouden, is dat ik nog steeds vegetariër ben.”

5 *Geen vlees, maar ook geen drank of drugs. Waarom straight edge?*

“Ik weet van mezelf dat ik niet goed ben in doseren. Het is nooit proefondervindelijk vastgesteld, maar ik ken mijn eigen karakter goed genoeg om te weten dat als ik iets erg leuk vind, ik niet de neiging heb om me in te houden. Bovendien zijn er meer dingen waar ik mezelf in kan verliezen. Muziek, bijvoorbeeld.”

6 *Als popjournalist schrijf je wel regelmatig over drugs- en alcoholgebruik.*

“De mensen die ik interessant vind, zijn over het algemeen geen geheelonthouders. Ik heb een fascinatie voor mateloze mensen, artiesten, maar ook bijvoorbeeld ex-junk Keith Bakker. Verslaving, of dat nou verslaving is aan seks, drugs of aandacht, vind ik een interessant onder-

werp. Het gaat om menselijke beperkingen. Een enorm succesverhaal vind ik mooi, maar niet interessant. Het gaat mij om de strijd, de worsteling. Het is natuurlijk onzin dat drugs leiden tot betere kunst, maar ik zie een verband tussen in het volle leven staan en een hedonistische levensstijl op alcohol- en drugsgebied.”

7 *Zelf ooit de wens gehad om een rock-'n-roll ster te worden?*

“Oh ja, nog elke dag. Hoewel ik het nooit geprobeerd heb. Toen ik een jaar of achttien was, had ik wel gitaarles, maar mijn gitaarleraar was een marxist en ik een trotskist, dus die gitaarlessen veranderden in een marxisme-training van een uur. Wel heb ik altijd op het podium willen staan. Daarom vind ik het nu zo leuk om voor te lezen uit mijn werk: over de rug van al die muzikanten ben ik alsnog het podium op gekomen.”

8 *Wat ga je de studenten leren in het hoorcollege en in de masterclass?*

“Ik vind het nogal pretentius om te zeggen dat ik mensen iets kan leren, maar ik wil ze wel wat meegeven. In de masterclass vertel ik over popjournalistiek, popjournalistieke ervaringen en geef ik mijn visie op wat mogelijk en onmogelijk is in goede popjournalistiek. ‘s Avonds, in het hoorcollege, wil ik het hebben over hoe ver je bereid bent te gaan voor datgene wat je wilt bereiken. Dat is voor mij een heel belangrijk thema, want ik was er vroeger van overtuigd dat het doel de middelen heiligde. Maar de uiterste consequentie van die manier van denken is Volkert van der Graaf. Die manier van redeneren, dat je alles

over moet hebben voor een hoger doel, zie je nog vaak terug in popcultuur en in films. En daarom vind ik het wel een interessant onderwerp, want ik merk dat films en muziek appelleren aan een soort oergevoel dat ik nog steeds heb, terwijl ik de uiterste consequentie daarvan helemaal niet meer deel. Met behulp van fragmenten uit films en muziek, wil ik praten over de dunne lijn tussen veranderen wat je niet kunt accepteren en accepteren wat je niet kunt veranderen.”

9 *Heeft het enig prestige om op de universiteit een hoorcollege te geven?*

“Enig? Ik heb nog nooit in mijn leven in een universiteitslokaal gezeten, dus voor mij heeft het wel meer dan enig prestige.”

10 *Goethe's Faust staat dit jaar centraal tijdens bij het Wintertuinfestival. Faust verkoopt zijn ziel aan de duivel voor bovenmenselijke kennis. Waarvoor zou jij je ziel verkopen?*

“Ik zou liever mijn ziel verkopen, dan een vriend of een geliefde verraden. In vriendschap en liefde kan ik mijn principes even opzij zetten, vriendschap- en liefde gaan voor moraal.” x

Tekst: Renée van de Schans
Fotografie: Gerard Verschooten

WintertuinCollege: maandag 24 november, 20:00 uur, SP1, Spinozagebouw, Montessorilaan 3.
Entree: 2 euro (student) of 5 euro.
Reserveren: www.ru.nl/cultuuroopdecampus
Masterclass: uitverkocht.

Het **DONDERS CENTRE FOR NEUROSCIENCE** (210 medewerkers) is de jongste poot van het nieuwe Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour. Het centrum is afgelopen januari opgezet en bestaat neurowetenschappers van de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde & Informatica en van het UMC St Radboud. Binnen het UMC zijn verschillende afdelingen bezig met neuroscience, zoals psychiatrie, neurologie en geriatrie. Bij de bèta's zijn onder meer de biofysici en de moleculaire en cellulaire dierfysiologen bezig met hersenonderzoek.

Het **DONDERS CENTER FOR COGNITION**, (110 medewerkers) het voormalige NICI (Nijmegen Institute for Cognition and Information), is de oudste poot. Het NICI werd al in 1992 erkend als onderzoeksschool. De wetenschappers daar ontwikkelden modellen om te verklaren hoe wij spreken en bewegen voordat een kijkje in de hersenen ook maar mogelijk was.

Met het **DONDERS CENTRE FOR COGNITIVE NEUROIMAGING**, (110 medewerkers) dat zes jaar geleden werd opgericht, kwamen de fMRI-scans, MEG- en EEG-apparatuur het universiteitsterrein op. Het werd mogelijk om in de hersenen te kijken terwijl proefpersonen taken verrichten. Zo kun je onderzoeken hoe het brein het gedrag stuurt en welke gebieden daarbij betrokken zijn.

Donders Instituut versterkt positie in neurowetenschap

Brainpower

Het hersenonderzoek van de Radboud Universiteit Nijmegen is sinds kort samengebracht in het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour. Het instituut beslaat nu het hele terrein van de neurowetenschap: van molecuul tot mens. "In die zin zijn wij uniek in de wereld", zegt Stan Gielen, een van de drie directeuren. Vrijdag 28 november vindt in de Aula een openingssymposium plaats.

Pianospelen is niet een zaak van bewegende vingers. Welnee, het begint feitelijk bij de genen. Al na een paar lessen verandert er iets in het brein van de beginnende pianospeler. Want als je piano leert spelen, komen er genen tot expressie. De eiwitten die bij die genenexpressie vrijkomen, zorgen ervoor dat in de hersenen nieuwe verbindingen tot stand komen. Of: dat bestaande verbindingen sterker worden. Er vindt een 'herbedrading' plaats in het brein van de pianist in wording. Niet na een jaar of twee, maar al na een halve dag pingelen. De verbindingen worden zo geplaatst, dat de vingers van de pianist na verloop van tijd een aardig staaltje piano kunnen spelen.

Om werkelijk te begrijpen hoe iemand piano leert spelen, kun je dus niet volstaan met een observatie van de vingerlengte. Je hebt kennis nodig op het gebied van genen en mole-

culen én je hebt kennis nodig van de manieren waarop hersencellen samenwerken in verschillende delen van het brein. Tenslotte kun je ook niet zonder kennis van de manier waarop de bedrading in de hersenen leidt tot gedrag. Het vergt dus expertise op een heel breed vlak en allerlei geavanceerde faciliteiten. Je hebt niet alleen apparaten nodig om de hersenactiviteit te bekijken terwijl iemand piano speelt, maar bijvoorbeeld ook technieken om te achterhalen welke genen en neurotransmitters verantwoordelijk zijn voor bepaalde vaardigheden.

De Radboud Universiteit Nijmegen en het UMC St Radboud hebben nu een instituut dat dit allemaal in huis heeft: het Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour. Het instituut is 1 september van start gegaan en wordt op 28 november officieel geopend met een symposium. Het Donders Instituut

Op 28 november vindt het openingssymposium plaats in de Aula. Onderzoekers uit Groot-Brittannië, de VS, Zwitserland en Nederland zullen spreken over de nieuwste ontwikkelingen in het veld. Het programma staat op www.ru.nl/donders/openingsymposium, toegang is gratis.

brengt op het gebied van hersenonderzoek het hele plaatje in beeld: van molecuul tot mens. "We zijn een van de weinige groepen in de wereld die het hele cognitieve neuroscience-spectrum dekken. In die zin zijn wij dus uniek in de wereld", zegt Stan Gielen, die samen met Peter Hagoort en Harold Bekkering deel uitmaakt van de board of directors van het Donders Instituut. Er werken ruim vierhonderd onderzoekers die zich bezighouden met het functioneren van die delen van het brein die te maken hebben met cognitie, zoals waarnemen, taal, geheugen en emoties.

Aantrekkelijker voor talent

Het nieuwe Donders Instituut is een bundeling van drie onderzoeksinstituten: het F.C. Donders Centre for Cognitive Neuroimaging – dat per 1 september F.C. uit de naam heeft gehaald – het oude NICI – dat nu Donders

Center for Cognition heet – en het recent opgerichte Donders Centre for Neuroscience, waarvan Gielen wetenschappelijk directeur is. Van een fusie is geen sprake, want de drie poten blijven bestaan. Maar er is nu wel één overkoepelend instituut waarbinnen de onderzoekers regelmatig samenkomen en expertise en apparatuur uitwisselen. De meerwaarde van de bundel is vooral de helderheid naar buiten toe. Gielen: "We kunnen nu vrij eenvoudig aan de buitenwereld uitleggen wat het Donders Instituut is en welke faciliteiten we hebben. Voorheen was ons verhaal een stuk minder duidelijk. We moesten zeggen: we hebben het NICI en die heeft die faciliteiten, en je hebt het F.C. Donders en die heeft dit in huis... Dat maakt toch een versnipperde indruk."

En de nieuwe aanpak werkt, merkt Gielen. "Het maakt ons aantrekkelijk voor veelbelovende onderzoekers. We zijn nu in staat om toppers binnen te halen. Mensen met publicaties in *Nature* en *Science* op hun naam." De drie wetenschappelijk directeuren komen maandelijks bijeen voor overleg. Ze bepalen nu samen het onderzoeksbeleid van het Donders Instituut. Als er een leerstoel vrijkomt, bepalen ze gezamenlijk welk profiel gewenst is. "Door die gesprekken zien we nu beter in wat we elkaar te bieden hebben", zegt Gielen. "We kunnen zo veel beter gebruik maken van de expertise die er is." Deel uitmaken van een grotere organisatie heeft sowieso voordelen, heeft Gielen al gemerkt. "We krijgen binnenkort een veelbelovende jonge onderzoeker uit Amerika die ook een baan wilde voor zijn partner. Nu kunnen we binnen de drie poten ook gaan zoeken naar een potentiële baan voor haar."

Zo'n 45 leidinggevende onderzoekers van het Dondersinstituut zijn onlangs bijeen geweest voor een heidag over onderzoeklijnen. Op die dag zijn vier thema's vastgesteld, waar de neuro-onderzoekers de komende jaren op inzetten. Voortaan komen maandelijks alle onderzoekers van één thema – en soms van meerdere thema's – bij elkaar om kennis uit te wisselen. "Dat is heel vruchtbaar. Je ziet veel crossrelaties ontstaan", zegt Gielen. Zoals op het gebied van het hersenonderzoek naar de ziekte van Alzheimer en de ziekte van Parkinson. "Bij de ziekte van Alzheimer bijvoorbeeld zien we dat de hersenen veranderen. Maar we weten niet hoe dat vervolgens leidt tot veranderingen in gedrag. Om daarachter te komen, is het van groot belang dat onze neurowetenschappers de hoofden bij elkaar steken." x

Tekst: Martine Zuidweg

Vox'
Kerstverhaal
Wedstrijd

Schrijf
de kerst
van je af

Zakt jou ook het lood in de schoenen bij het naderen van de kerstdagen? Dan sta je niet alleen. De gezellige en knusse kerstboomsfeer wordt door een deel der natie ervaren als een knellend juk van burgerlijkheid en sociale verplichtingen. Zoals de altijd sfeervolle 1-2 pingpong naar je schoonouders, het vreetfestijn en de meubelboulevard. Krijg jij ook moordneigingen van een bezoek aan Intratuin of word je niet goed van de seniele programma's op tv? Dan heb je dit jaar de kans alles van je af te schrijven. Vox is voor de kerstspecial op zoek naar dit soort kerstverhalen.

Dus schrijf de kerst van je af en stuur je verhaal naar Vox. De winnaar ziet zijn verhaal gepubliceerd in de kerstspecial, wint twee theatertickets, enkele mooie boeken en eeuwige roem. Vier andere spannende, schrijvende, zwartgallige, literaire of humoristische verhalen worden beloond met de literaire thriller *Kwelgeest* (schrijversduo Kisling & Verhuyck, Arbeiderspers 2008) die zich afspeelt op een Nederlandse universiteit. De verhalen van deze vier worden gepubliceerd op www.voxlog.nl.

Meedoen?

Mail je kerstverhaal (max. 1500 woorden, zowel fictie als non-fictie is toegestaan) voor 8 december naar redactie@vox.ru.nl o.v.v. 'Kerstverhaal'.

De stijl van een leider: Emile Lohman in het UMC St Radboud

‘Hij maakt het verschil’

Twee jaar terug haalde het UMC St Radboud Emile Lohman binnen, met als opdracht het ziekenhuis uit het diepe dal te trekken. *Vox* sprak met dertien mensen in de omgeving van Lohman, en typeert de stijl van een leider. “De top heeft Lohman nu mee, maar we moeten het met z’n allen doen. Kan iedereen hem wel volgen?”

Zelden zal er met meer belangstelling en argwaan zijn uitgekeken naar een nieuwe eerste man als in het UMC St Radboud. Het ziekenhuis verkeerde in een crisis die in het voorjaar van 2006 tot uitbarsting kwam. Alle Nederlandse kranten ruimden veel plaats in voor het falende hartcentrum, dat na een vernietigend rapport van de Inspectie voor de Gezondheidszorg voor enkele maanden werd gesloten. De gebrekkige procedures en de slecht communicerende artsen waren debet aan het opvallend hoge aantal overleden patiënten na hun operatie in Nijmegen. Alle 8.600 medewerkers van het UMC hadden die maanden op familiefeestjes iets uit te leggen.

De eerste bestuurder Cees van Herwaarden moest het veld ruimen, omdat hij de troebelen in het ziekenhuis te lang op zijn beloop had gelaten. In den lande werden de velden afgegraasd om een geschikte opvolger te zoeken. In Amsterdam zat een man die in het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis (OLVG) sinds 2000 de bezem door de stal had gehaald. Zijn naam: Emile Lohman, een in Naarden woonachtige manager die van crises bezworen zijn beroep had gemaakt. Voor Amsterdam had hij ook al bij Koninklijk Bijenkorf Beheer en NOS-Hilversum orde op zaken gesteld. Douwe Hemrika, in Amsterdam tweede man naast Lohman: “Alle adviezen die Nijmegen kreeg, wezen in de richting van Lohman als

de ideale opvolger. Niet zo vreemd; in Amsterdam had hij in zes-en-een-half jaar met toelozende energie de zaak weer aan het rollen gekregen.”

In huize Lohman werd het verzoek uit Nijmegen langdurig en van alle kanten bekeken. Oudste zoon Bas Lohman (31) werd deelgenoot van de beraadslagingen. Dat zijn vader ook in Nijmegen zou kunnen slagen was duidelijk, omdat de diagnose van het probleem overeenkomsten vertoonde met zijn vorige werkkringen. “Het zijn vaak dezelfde

‘Alle adviezen die Nijmegen kreeg, wezen in de richting van Lohman’

dingen. In het Radboud kon Emile dat ook in één zin benoemen: er wordt ontkend dat er een probleem is, op ieder gebied. Het is alsof je over jezelf roept dat je Champions League speelt, terwijl je feitelijk presteert op het niveau van eerste divisie.”

Zijn vrouw Ingrid Gerstel besprak aan de Naardense keukentafel in de eerste maanden van 2006 de problemen in het ziekenhuis. “Er moest veel gebeuren in Nijmegen: een andere structuur, een betere bedrijfsvoering,

maar vooral: de patiënt moest weer voorop komen te staan. Gaat het lukken om die mentaliteitsverandering voor elkaar te krijgen in een organisatie van deze omvang?” Samen met haar man verkende ze incognito de gangen van het ziekenhuis. Hoe is de sfeer? De werksfeer? Hoe ziet het eruit? Een paar conclusies: beetje rommelig, links en rechts slecht onderhouden ruimtes, zoals de hal bij Oogheelkunde, en een voor patiënten soms labyrintische omgeving. Maar ook: levendigheid, een vrolijke stemming, het gevoel dat er in Nijmegen wat van te maken was.

Nog één keer vlammen

Rita Harmsen, die Lohman bijstond in het veranderproces in het OLVG, werd bij de gesprekken over zijn overstap betrokken. “Emile kon doorzien wat er in Nijmegen fout zat, omdat het overeenkomsten had met de fout in Nederlandse ziekenhuizen: de onnatuurlijke splitsing tussen de medische kant en de bedrijfsvoering.”

De hamvraag waarop Lohman zijn tanden moest stukbijten, was *waarom* hij de klus op zijn schouders zou nemen. Hij was al bijna zestig, al drie keer op rij geslaagd, en kon na Amsterdam op zijn lauweren gaan rusten. Douwe Hemrika, die zich tot de vriendenkring van Lohman rekent: “Het was ook het eerste wat ik hem vroeg: waarom zou je het doen?” Hemrika denkt de redenen te weten.

Emile Lohman

- Werd in 1947 geboren in Oude Wetering. Zijn voornamen Emilius Anthonius Raphael Jozef verraden een katholieke herkomst. Genoot zijn voortgezet onderwijs aan het Dominicus College in Nijmegen en aan het Bonaventura Lyceum in Leiden.
- Koos zijn universitaire opleiding aan de Universiteit van Amsterdam, waar hij in 1976 afstudeerde in de Andragogie, een boterzachte modestudie die in die jaren furor maakte. Is al lang geen watje meer. Maakte als 'verandermanager' schoon schip bij NOS Facilitair Bedrijf (jaren tachtig) en bij de Koninklijke Bijenkorf Beheer (jaren negentig).
- Betrad het ziekenhuiswezen in 2000, toen hij voorzitter werd van de Raad van Bestuur van het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis Amsterdam. Maakte ook daar een 'zieke organisatie' weer beter. Noemt zelf als zijn grote kwaliteit dat hij 'mensen in hun kracht (kan) zetten'.
- Aanvaardde op aandringen van het Radboud-toezicht in 2006 een soortgelijke functie in Nijmegen. Opnieuw een 'ziek huis', opnieuw Lohman die als verandermanager schoon schip moet zien te maken.
- Houdt zich op de been door hard werken te combineren met een goed glas wijn aan tafel met vrienden. Houdt regelmatig een vastenperiode, elk jaar zeven weken tussen Pasen en Pinksteren. Is bovendien duursporter, met onder meer de marathon van Parijs op zijn naam.

Hij noemt de maatschappelijke betrokkenheid van Lohman, "een man met de natuurlijke neiging om te gaan helpen waar het mis is". En het verlangen van Lohman om op de bühne te staan. "Een zekere ijdelheid is hem niet vreemd. Hij staat graag in de spotlights en accepteert graag eervolle taken. Als je dan wordt gevraagd voor het Radboud, tja, dan wordt je ego natuurlijk wel gestreeld." Diny Kerkman leerde Lohman kennen nadat hij 'ja' had gezegd. Het kennismakingsgesprek in Huize Heyendaal herinnert zij zich als heel spannend. Vooral voor haar, omdat ze als zijn persoonlijke secretaresse graag met de baas door één deur wilde blijven gaan. "Een nieuwe baas is een nieuwe baan. Het was extra spannend omdat we zoveel elende achter de rug hadden." Ook toen, in het Kasteeltje, de vraag waarom de man deze klus wilde aanpakken. Kerkman verwoordt het antwoord dat Emile zélf op die vraag gaf: "Hij zei: 'Ik wil voor mijn 65ste nog één keer vlammen.'" "Lohman heeft zichzelf voor een titanenklus gesteld", zegt Hein Abeln, werkzaam bij adviesbureau Twynstra Gudde en betrokken bij de probleemanalyse van het UMC St Radboud die werd gemaakt. "Het Radboud is erg slim in het vluchten voor de pijn, daar hebben ze jarenlange ervaring mee opgedaan. Ik ken weinig organisaties die zó nadrukkelijk de werkelijkheid kunnen ontkennen."

Vijftig winkels

Van meet af aan heeft Lohman voor ogen gestaan hoe in Nijmegen de zaak weer vlot te trekken. Deel één is het orde op zaken stellen van de bedrijfsvoering. De ondoorzichtige structuur van het Radboud ontam het zicht op waar het in een ziekenhuis volgens hem om moet draaien: patiënten helpen. Daarom ging de bezem door de organisatie, werd de in zijn ogen gebureaucratiseerde clusterstructuur de nek om gedraaid en kreeg het Radboud, gelijk een goed ingericht Bijenkorf, een nieuwe uitstalling. Een uit-

stalling waarin vijftig winkeltjes – van Anatomie tot Verloskunde – het gezicht tonen van het nieuwe ziekenhuis. Alle beoogde winkeldirecteuren werden door een extern bureau door de molen gehaald om te zien of ze in staat waren zo'n winkel te runnen, en alle vijftig hoofden kregen een bedrijfsleider onder zich met een mandaat voor het operationele management, op terrein van personeel, logistiek en financiën. Als ze alle vijftig ordermatige bedrijfsplannen op tafel leggen – daar is de afgelopen maanden driftig aan gesleuteld – is het huis in elk geval organisatorisch aan de maat. De eerste hobbel die Lohman in het Nijmeegse ziekenhuis moest nemen, was de wrevel over zijn zakelijke invalshoek. Ons huis is geen Bijenkorf, heette het links en rechts. Heeft Lohman wel erkenning voor het bijzondere academische karakter van het Rad-

'Wij hadden ons nooit eerder druk gemaakt om zoiets als een huishoudboekje. Nu vragen we: wat gaat dit kosten? We leggen rekenschap af, wat we daarvoor nooit deden'

boud? "Er wordt vanuit Naarden een nieuwe leider gearachuteerd die ons wel eens even komt vertellen wat er hier allemaal mis is." Dit zegt een waarnemer die anoniem wil blijven, en daaraan toevoegt: "En dan neemt hij ook nog eens zijn vriendjes uit het Gooi mee. Alsof we zelf niet de mensen in huis hebben die dat kunnen. Niet het hele Radboud is ziek. Lohman steekt de spade hier veel te diep de grond in." Andries Hoitsma stond Lohman in zijn eerste jaar terzijde als rechterhand, in afwachting van de aanstelling van twee nieuwe bestuursleden. Hij erkent het risico dat "er te veel op de schop gaat", maar wil aan de andere kant niet ontkennen dat er in het Radboud méér mis was, naast de afdeling Thoraxchirurgie.

De ondersteunende diensten waren geldverblindende eilandjes geworden, en omgevormd tot één nieuw Servicebedrijf. En ook andere afdelingen waren ziek, waarbij sommige mensen het veld moesten ruimen. "Er bestond de neiging om de zaak te laten lopen, Emile vond dat we moesten doorpakken. En dan moet je het hele huis door de mangel halen."

De rijdende trein

De nieuwe afdelingshoofden die we spreken zeggen in koor dat het opstellen van een "nieuw huishoudboekje" wel verfrissend heeft gewerkt. Andries Hoitsma, nog steeds raadsman van Lohman en daarnaast werkzaam bij Nierziekten: "Wij hadden ons nooit eerder druk gemaakt om zoiets als een huishoudboekje. Nu vragen we ons af: wat gaat dit kosten? We leggen rekenschap af, wat we daarvoor nooit deden." Didi Braat, hoofd van de afdeling Verloskunde/Gynaecologie, zegt dat de nieuwe inrichting niet zomaar een nieuw vehikel is, maar bedacht is "om ons als dokters in de lead te zetten". "Wij zijn eindverantwoordelijk. Emile houdt ons de spiegel voor dat de mensen hier niet komen voor Emile Lohman, maar voor de dokter." René Bindels, hoofd van de afdeling Fysiologie, presenteerde deze herfst, net als zijn 49 collega-winkelhouders, het nieuwe afdelingsplan aan de raad van bestuur, na maanden van huiswerk. Dit soort sessies vonden in september en oktober bijna avond aan avond plaats, urenlange beraadslagingen waarbij steeds een van drie leden van de raad van bestuur zijn opwachting maakte. Bij de presen-

tatie van Bindels was Lohman erbij. "En dan is hij zeer positief. Alleen maar enthousiasmeren. Er was nauwelijks een kritische noot. En nu langs deze weg verder, dat was de stemming." Bindels erkent dat in de aanpak van Lohman de academische bril ontbreekt. "Als het over onderzoek of onderwijs gaat, merk je dat dit de wereld van Lohman niet is." Carl Figdor, hoofd van de afdeling Tumorimmunologie en directeur van het Nijmegen Centre for Molecular Life Sciences, onderschrijft de woorden van zijn collega Bindels. "Hij heeft inhoudelijk gezien inderdaad niet zijn grootste kennis in het onderwijs en onderzoek zitten. Maar zijn ding is dan ook iets anders: het gezond maken van de organisatie en de financiën."

De afdelingshoofden zijn inmiddels geïnspireerd om bij te dragen aan het nieuwe Radboud, opgetrokken volgens de methode-Lohman. Maar dat is pas stap één, luidt het in koor. In 2009 moeten de knoppen om bij alle medewerkers in het ziekenhuis. Figdor vat Lohmans missie samen: "Hier rijdt de trein, spring erop en ga mee." De uitnodiging om mee te reizen heeft ook een andere kant, zegt Diny Kerkman. Het is meereizen óf een andere weg kiezen. "Lohman communiceerde dat van meet af aan heel duidelijk. Deze kant gaan we op, ik doe er alles aan om je mee te krijgen, maar als je niet wilt, bezin je dan op je toekomst. Maar ja, remmers in vaste dienst zijn er altijd." Hanneke Santeagoets is voorzitter van de Ondernemingsraad (OR) en vindt de term 'remmers in vaste dienst' wat denigrerend. Zij noemt het vanzelfsprekend dat de medezeggenschap het proces dat door Lohman in gang is gezet kritisch volgt. "In de OR hoor je dat Lohman wel erg veel mensen van buiten heeft aangetrokken. Dat roept het gevoel op: kunnen wij dat niet zelf? Ik geloof wel dat Lohman daar rekening mee houdt." Santeagoets hinkt op twee gedachtes: de zorg is te begrijpen, "maar aan de andere kant is in zo'n proces de blik van buiten wel nodig". Een ander voor haar begrijpelijk zorgpunt zijn de banen die mogelijk verloren gaan. "Lohman zegt dan: dit is géén bezuiniging, we gaan alleen anders en efficiënter werken. Er blijft meer dan werk genoeg te doen. Toch zijn de zorgen van sommigen daarmee niet zomaar weg."

Mammoettanker

Het beeld van het Radboud Ziekenhuis als mammoettanker is versleten, maar zoals met vele clichés valt er prima mee te werken. Dan noteren we twee jaar na binnenkomst van Lohman de volgende stand van zaken. Lohman heeft als kapitein twee nieuwe officieren naast zich om de koers te bepalen, vijftig onderofficieren en vijftig bedrijfsleiders voor het echte werk, en een nieuwe machinekamer om de vaart erin te houden. Dit betreft, pakweg, zo'n tweehonderd mensen. Wie zijn oor te luister legt bij deze toplaag, kan vervolgens de uitdaging optekenen waarvoor het huis nu staat, te beginnen op 1 januari 2009: hoe die andere 8.400 mensen mee te krijgen? Didi Braat: "De top heeft Lohman mee, dat is goed in gang gezet, maar zo'n proces lukt alleen als je het met z'n allen doet. Het wordt nu pas echt spannend." Hoe krijg je in zo'n grote organisatie alle mensen dezelfde kant op? Alle gesprekspartners noemen het niet toevallig dat juist Emile Lohman op deze klus is gezet. Dit nu, zo blijkt, is zijn grote gave. Andries Hoitsma, een van de eersten in Nijmegen bij wie Lohman aanklopte om mee te doen: "Emile kan

heel goed mensen om zich heen verzamelen. Hij heeft nu overal mensen zitten op wie hij kan vertrouwen, die uitvoeren wat hij graag wil. Hij praat met iedereen, steekt zijn voelhoorns uit." Volgens Didi Braat is gedrevenheid zijn geheim. "Hij is charismatisch, daadkrachtig en duidelijk. Hij straalt vertrouwen uit. Hij is echt geïnteresseerd in mensen. Hij kan mensen om hem heen heel goed motiveren." Leon Eijnsman werd vanwege de crisis in het Hartcentrum zes maanden vóór Lohman naar Nijmegen gehaald om orde op te zaken te stellen, en was eerder actief onder hem in het OLVG. "Hij is de beste mensenmanager die ik in mijn lange loopbaan heb meege maakt. Hij is een groot plannenmaker, weet goed te delegeren, maar bovenal heeft hij een goed inzicht in de talenten van mensen. En vervolgens weet hij die mensen te stimuleren om die talenten tot ontwikkeling te brengen." Diny Kerkman komt woorden tekort om Lohman te roemen. "Hij is altijd aardig, aantrekbaar, benaderbaar. Hij komt ook altijd zijn afspraken na. Hij kan boos worden, als mensen onachtzaam worden of als ze niet goed met elkaar omgaan, maar het is klaar als hij er iets over gezegd heeft." Hein Abeln van Twynstra Gudde analyseert het leiderschapstype-Lohman, en formuleert als kern 'de kracht van het woord'. "Hij wijdt veel tijd aan de manier waarop hij zijn speeches, zijn boeken en brieven gebruikt. Dan vraagt hij zich af: willen we dit zeggen? Begrijpen ze mij zó? En begrijpt tante Mien op de werkvloer het ook?" Een typische Lohmanzin is deze: 'In de Bijenkorf zijn de vloeren schoner dan bij ons in het ziekenhuis' "Op zo'n moment weet iedereen wat hem te doen staat", zegt Abeln. "Dan hoeft je geen ingewikkelde sessies meer te voeren." Lohman benutte dit voorjaar zijn talent van het woord ten volle met een tournee door het ziekenhuis, de Road Shows, waarmee hij steeds vollere zalen trok met de verknodiging van zijn missie. Andries Hoitsma was erbij, en nog steeds onder de indruk. "Daar zit een stuk entertainment bij, ook daarom blijven de mensen geboeid naar hem luisteren. Na afloop hoor je

'Hij is de beste mensenmanager die ik in mijn loopbaan heb meegemaakt. Een groot plannenmaker die goed weet te delegeren, en bovenal goed inzicht heeft in de talenten van mensen'

mensen zeggen, oké, ik geloof hem, dit is waar. Ik ga meedoen.” De kracht schuilt ook in de simpelheid. “Geen poespas met dia’s of Powerpoint”, zegt Hoitsma. “Gewoon praten, op een niet te ingewikkelde manier.”

Diny Kerkman noemt een voorbeeld, waarbij Lohman het “niet ingewikkelder maakte dan nodig is, en er meteen veel op gang kwam”: de verrommelde hal van Oogheelkunde. “Die werd gewoon niet goed onderhouden. Emile belde zelf het schoonmaakbedrijf met de opdracht de bezem erdoor te halen. Ook bij de schoonmakers ontstond een klikje: ‘Hé, we moeten het hier anders gaan doen.’”

Rita Harmsen was in Lohmans Amsterdamse tijd sparringpartner bij het veranderingsproces. Zij kent zijn “bijzondere kwaliteit” om Jan en alleman in het ziekenhuis te leren kennen. “Ik denk dat dit een bewust onderdeel van zijn strategie is. Hij loopt rond en laat zich zien, een kwaliteit die maar weinig bestuurders bezitten. Hij straalt uit dat mensen hem beroeren en dat creëert aanhang.” Leon Eijnsman, een van Lohmans ‘Amsterdamse maatjes’, verhaalt waartoe dit kan leiden, met een anekdote bij Lohmans afscheid van het OLVG. “Ik zag toen volwassen mensen met tranen in hun ogen afscheid nemen. Als of ze een broertje of vriendje kwijtraakten. Zeer indrukwekkend. En dat kwam bij al die mensen recht uit hun hart.”

In Lohmans missie ligt het ‘alle mensen leren kennen’ diep verankerd. Maar het OLVG is het Radboud niet. Rita Harmsen: “De vraag is of dat in een organisatie met 8.600 mensen ooit gaat lukken.”

Mozesfiguur

In de speciale afscheidseditie van het OLVG-magazine noemt Lohman Mozes ‘een intrigerende figuur’. Het beeld van de man die de weg wijst in de woestijn, en vervolgens duizenden achter zich aankrijgt die in die koers geloven. ‘Het is moedig van mensen om op momenten van grote verandering te geloven en de aanvoerder te volgen.’ In dit verhaal mag ook de andere kant worden belicht:

waar haalt Lohman het lef en de moed van daan om al die mensen te willen voorgaan? “Emile is een geschiedschrijver”, zegt Rita Harmsen. “Hij wil iets toevoegen en de wereld veranderen, beter maken. Je zou kunnen zeggen dat hij een soort zendeling is. Hij wordt daar niet moe van, maar haalt er juist energie uit.”

Lohman heeft katholieke wortels, en genoot een deel van zijn scholing aan het Dominic College in Nijmegen. “Dit bevorderde zijn passie voor de roots van het Radboud”, zegt Hein Abeln. “Hij peinst er diep over hoe je weer terug kunt komen bij de kern waar het in een ziekenhuis om draait, de barmhartigheid.” Dit drijft hem om de bezem erdoor te halen, zegt Abeln. “Niet omdat Emile het zegt, maar omdat een organisatie een historie heeft, met eigen normen en waarden. Die wil hij weer schoon en levendig maken.” “Emile wil niet zomaar in een organisatie werken”, zegt zijn vrouw Ingrid Gerstel. “Hij wil werken voor een organisatie met uitstraling, met een bijzondere identiteit, zoals het Radboud die heeft.” Zij diept de bron van zijn inspiratie en werklust op – Lohman maakt werkdagen van acht tot elf uur ’s avonds – en komt terecht bij een brommerongeluk waardoor Emile in het ziekbed belandde. Twee

‘Ik zag toen volwassen mensen met tranen in hun ogen afscheid van hem nemen’

vrienden kwamen hem opzoeken, toevallig ook per brommer. Op hun weg terug naar huis werden beiden door een vrachtwagen overreden. Dood. “Dit heeft bij Emile heel veel teweeggebracht. Hij dacht: ‘Zij zijn dood en ik leef nog. Daarom ga ik de talenten die ik heb gekregen benutten. Elke dag is een kans om er weer iets van te maken.’” De valkuil van zo’n gedreven en ook nog eens wat ijdel figuur is dat hij het contact verliest met de mensen die hem moeten volgen. Menig gesprekspartner wijst erop, al tekent Leon Eijnsman bezwaar aan tegen het begrip ‘ijdel’. “Iemand die ijdel is, is gericht op zichzelf en wil laten zien hoe knap hij wel niet is. Maar Emile is iemand die ons omwille van een hoger doel wil voorgaan in zijn missie.”

“Het voordeel is dat je een zelfverzekerde vent tegenover je ziet”, zegt zijn zoon Bas. “Het gevaar kan zijn dat mensen om je heen ‘ja en amen’ zeggen en de boel in elkaar luzzert zo gauw je vertrokken bent. Gelukkig onderkent mijn vader dit probleem. Hij is ge-

baat bij een sterk team dat als het nodig is ook tegen hem in durft te gaan.” OR-voorzitter Hanneke Santegoets herkent dit beeld. “Hij dwingt de OR om tegenspel te bieden. Hij wil een stevig weerwoord, en niet alleen maar applaus.” Maar als de zaken eenmaal zijn afgekaart, dan moeten we ook door, typeert Santegoets Lohmans daadkracht. “Hij hecht erg aan gemaakte afspraken, dus je moet niet tien keer terugkomen op een genomen besluit.”

‘We gaan hier beter uitkomen’

Waar staat het Radboud over vijf jaar, als Lohman weer weg is, in de hoop dat wat hij nu neerzet zal beklijven? Goed, de antwoorden geven een vertekend beeld, omdat Lohman zelf de hand heeft gehad in de selectie van gesprekspartners. Maar toch luidt het steeds, in wisselende toonaarden, dat het Radboud uit het dal gaat klimmen. “Het gaat gewoon lukken”, zegt Diny Kerkman, onder Lohman inmiddels opgeklommen tot bestuurscoördinator van het UMC. “Er zijn nog steeds mensen sceptisch, maar dat worden er steeds minder. Fascinerend om te zien hoe hij de mensen meekrijgt in dit proces.”

OR-voorzitter Santegoets: “We gaan hier beter uitkomen, zonder twijfel. Het Radboud zal een gezonder bedrijf worden, beter geleid en met de financiën beter in de hand, en ook een plek waar het leuker is om te werken.” Leon Eijnsman reageert in de meest lyrische bewoordingen op de vraag naar de kans op succes. “Natuurlijk slaagt deze missie. Dit model is beproefd in Amsterdam en daar is het ook gelukt, en hier loopt het zelfs nog soepeler. Over vijf jaar staat dit huis in de top vijf van ziekenhuizen in Europa.”

Kan de stijl van een leider zoveel verschil maken? Ja, zegt Eijnsman. “In dit land hebben we de neiging veel waarde te hechten aan het gemiddelde, en zien we te weinig hoe een man aan de top het verschil kan maken. Emile kan dat, zoals Crujff dat kon bij Ajax. Zou hij in een ander tijdperk hebben geleefd, dan was hij als veldheer voorgegaan in een of andere slag.”

Dé ideale leider bestaat niet, zegt UMC-raadsvoorzitter René Bindels. “Wel bestaat de ideale hand om op het juiste moment de juiste man op de juiste plaats te krijgen. Emile had niet vijf jaar eerder moeten komen, of later. Maar nu past hij perfect in het plaatje.” x

Tekst: Paul van den Broek
Met medewerking van Walter Breukers
Fotografie: Erik van 't Hullenaar

In *Vox 6* zijn we een discussie gestart over de kansen en bedreigingen in het huidige academische onderwijs. Hoogleraar Grahame Lock trapte af met een essay over ‘De ondergang van de academische cultuur’, waarin hij onder meer stelde: ‘De hele dogmatiek van kwaliteit in het onderwijs is nep. Waar het namelijk echt om draait, is de arbeidsmarkt.’ Op deze pagina twee reacties op dit essay. Op www.voxlog.nl kun je direct meedoen aan deze discussie op onze forumpagina.

Op weg naar het Universitair Beroeps Onderwijs (UBO)?

Het universitair onderwijs was ooit gericht ‘op de geestelijke en moreelpraktische ontwikkeling van de mens’. Nu wordt echter vooral het latere functioneren op de arbeidsmarkt centraal gesteld en op die manier wordt ‘afbraak van de academische normen’ in de hand gewerkt. Waarom vindt een gedeelte van de studenten het geen probleem als ze studeren aan een opleiding die niet voldoet aan de klasieke normen van een academische opleiding? Het antwoord is al te vinden op de middelbare school. Zodra je tegenwoordig je vwo-diploma hebt behaald, is het gebruikelijk dat je gaat studeren aan de universiteit. Als je gaat werken of naar het hbo gaat, vindt men dat ‘zonde’. De studenten kiezen een opleiding in een vakgebied dat ze interessant vinden en gaan dan studeren om later op de arbeidsmarkt

een beter arbeidsperspectief te krijgen. Uiteraard lopen er op de Radboud Universiteit ook studenten rond die het zonde vinden dat de principes achter de academische gemeenschap en academische vorming verloren gaan. Zij willen graag een maatschappij- en zelfkritische blik ontwikkelen. Deze groep komt terecht in een klimaat van masacolleges, kwaliteitsindicatoren en marktgericht onderwijs. De discussie roept een hoop vragen op, waar niet snel een eenduidig antwoord op is te vinden. Vroeger ging je vooral studeren om jezelf te ontplooien, tegenwoordig ook voor een groot gedeelte om een betere baan te krijgen en meer kennis te vergaren over het specifieke vakgebied dat je interessant vindt. Aangezien een groot gedeelte van de studenten tevreden lijkt met een universiteit die ze klaar-

stoomt voor de arbeidsmarkt, moet daar dan wel wat aan veranderen? Is het merendeel van de studenten niet allang tevreden als ze gewoon lekker hun opleiding kunnen volgen en daarna aan het werk kunnen? Of zijn, nog los van de wil van de studenten, een universiteit en academisch karakter onlosmakelijk met elkaar verbonden? Het debat laait op en dat vinden we een goede zaak. AKKUrtaad zal zich hier actief mee bezig gaan houden. We zijn benieuwd naar de uitkomst en de ontwikkelingen in de toekomst. ‘Kenniss voor de kennis’ of ‘kennis voor het geld’?

AKKUrtaad, fractie Universitaire Studentenraad

AKKUrtaad organiseert op woensdag 3 december een discussieavond over Academische Vorming.

ILLUSTRATIE: WISELAREN SINMA

De teleurstelling van een post-bildung student

Terwijl Grahame Lock de schulden voor de teloorgang van de academie op een rijtje plaatst, vraag ik me onwillekeurig af wat bildung precies inhoudt. Misschien was het goed geweest als Lock, naast het hekelen van de ‘managementspeak’, enkele inspirerende woorden aan het bildungsideaal had gewijd zodat ik, klaarblijkelijk een student uit het post-bildung tijdperk, tot meer dan zwartkijkerij bewogen zou worden. Ik weet niet of het vroeger beter was, toen leefde ik niet, ik weet echter wel dat ik iets mis op de universiteit en dat het samenhangt met de processen die Lock beschrijft. Het is het gebrek aan ruimte voor vrije en originele gedachten. Het stelt mij teleur dat studenten, docenten en bestuurders zijn verstrengeld in een innige wurggreep die leidt tot een neerwaartse spiraal

van tamheid en gebrek aan inspiratie. Er waait een krachtige conformerende wind door de universiteit die zorgt dat studenten als opgedreven vee door de curricula stormen. Hoe efficiënter hoe beter. De student die de keurig omschreven opdrachtjes netjes en tijdig inlevert en die de docent naar de mond praat op toetsingsmomenten, behaalt zijn diploma fluitend en krijgt het predicaat ‘cum laude’ er gratis bij. Maar o wee als we ons van de gebaande paden begeven, o wee als studenten meerdere studies willen volgen of anders gaan praten dan de docent. Ze zullen de grootste mogelijke tegenwerking ondervinden. En o wee als docenten niet op de voorgeschreven wijze tentamineren, als ze aan de inhoud van het vak gaan morrelen, en zich niet houden aan de duizend en één regeltjes

van de vakgroep, faculteit of conformeringslaan 4. Je kunt er donder op zeggen dat ze op het matje geroepen worden bij een van de vele conformeringsorganen die de universiteit rijk is. Als jij je vrij gaat gedragen, of je nu student of docent bent, gaat het mis. Het beleid van onze universiteit, ongetwijfeld afgedwongen door politiek Den Haag, probeert iedere vorm van vrijheid en creativiteit in de kiem te smoren. Toch zijn er, als je goed zoekt, vrije bastions te vinden. Zoals het bastion van de filosofie waar docenten rondlopen die zich dermate vrij voelen dat zij, in goed vertrouwen, de tentamenzaal uitlopen om uitgebreid de pijp te roken, wetend dat de studenten er niet hoger door zullen scoren. Maar vrije bastions worden eenvoudig bedreigd en het zou zomaar kunnen dat ik zo-

juist publiekelijk aangifte heb gedaan, waarop de conformeringspolitie ook deze laatste bohemiens zal oppakken en vastzetten in de cel, achter tralies, in gezelschap van de rest van de universiteit. Ik leg mijn pen neer en hoop vurig dat mijn teleurstelling onterecht is, dat een horde vrije geesten boos (en vooral geïnspireerd) zal protesteren tegen deze brief. Maar mocht mijn teleurstelling juist zijn, dan moet ik mij bezinnen op mijn toekomst en zal ik mijn heil elders moeten zoeken...

Walter Breukers (23), vijfdejaars biomedische wetenschappen, vierdejaars filosofie.

PS Voor een inspirerend betoog over bildung van de Zwitserse filosoof Peter Bieri, ook wel bekend als Pascal Mercier, verwijst ik naar *de Groene Amsterdammer* van 22 augustus 2008.

Werk is niet het eerste waar je aan denkt als je op de bonnefooi je vakantiebestemming probeert te bereiken. Behalve als je werkt voor het Centrum voor ICT van de Belastingdienst. Dan kan het enthousiasme over je nieuwe werkzaamheden wel eens net zo groot blijken te zijn als het enthousiasme over je nieuwe reis.

Zo gek is dat niet, als je bedenkt wat wij allemaal realiseren. Binnen één van de meest complexe ICT-omgevingen van Nederland verzorgen we de volledige technische infrastructuur achter de heffing, controle en inning van belastingen. En zijn we inmiddels ook verantwoordelijk voor de uitbetaling van toeslagen.

Omdat onze toepassingen een publiek van 16 miljoen Nederlanders bereiken, is het bijna onvermijdelijk dat er ook wel eens iets fout gaat. Juist omdat we ons ervan bewust zijn dat zelfs het allerkleinste foutje grote consequenties kan hebben, zijn we continu bezig onze dienstverlening te optimaliseren. Voor onze medewerkers brengt dat inhoudelijk interessante werkzaamheden met zich mee. Zo werken we bijvoorbeeld aan innovatieve Websphere-oplossingen met behulp van open source software.

Werken als ICT'er bij de Belastingdienst betekent werken met ongekende mogelijkheden. In je werk, waar je in een vooruitstrevende werkomgeving optimaal kunt presteren. Maar ook voor jezelf, in vrijwel elke gewenste richting op het gebied van ICT.

Wil je meer weten over een loopbaan als ICT'er bij de Belastingdienst?

Kijk dan op www.belastingdienst.nl/ict.

Belastingdienst Centrum voor ICT

**Werk waar je
trots op bent**

De Nijmeegse historici Carla van Baalen en Anne Boschreven een hoofdstuk in het nieuwe Jaarboek Parlementaire Geschiedenis. Ze observeerden vooral de alledaagse gang van zaken en de rituelen van de Tweede Kamer. “De eerste dag stond ik versteld: wat gebeurt hier? Het leek wel een receptie.”

Het oeverloze gekwek van
de machtigste stam van Nederland

Zoals een antropoloog de gebruiken van een stam bestudeert, zo bekeken Carla van Baalen en Anne Bos afgelopen voorjaar de gang van zaken in de vergaderzaal van de Tweede Kamer. Met een open blik en op gepaste afstand. Hun plek was in de achterste ring van de halfronde theateropstelling, op het gastenbankje van Kamervoorzitter Gerdi Verbeet, waar soms ook bezoekers zitten van een buitenlands parlement of familieleden van een te beëdigden Kamerlid. Net zoals een klassiek antropoloog voelden ze zich een buitenstaander. “Aan alles merk je dat jij de vreemde eend in de bijt bent”, zegt Bos, op de tiende etage van het Erasmusgebouw, terugkijkend op de periode in de Kamer. “Iedereen heeft daar een rol, behalve wij en zo werden we ook bekeken. We vielen buiten de orde.”

De twee Radboud-wetenschappers hadden het onderzoeksverslag gelezen van de Engelse politiek antropologe Emma Crewe over de rituelen en ongeschreven regels van de Lords in het Britse Hogerhuis. En ze hadden hun verzoek om de Tweede Kamer te observeren in de week gelegd bij een bekende uit het circuit (het hoofd van het onderzoeksbureau van het parlement) – een tip van Emma Crewe. Van Baalen: “Want waarom zouden ze je binnenlaten? We wilden graag tussen de Kamerleden zitten, zo dicht mogelijk bij ons onderwerp van onderzoek. Onderzoekers hebben daar naar ons weten niet eerder gezeten. De Kamer zit niet te wachten op pottenkijkers op de vergadervloer.” Na de nodige overredingskracht kregen ze toestemming van de griffier van de Tweede Kamer.

Niet alle Kamerbodes waren daarvan op de hoogte, bleek toen de historici er eenmaal zaten. De bodes kwamen om beurten vragen wat ze toch aan het doen waren, de parlementariërs overigens zelf ook. Op het antwoord van Bos en Van Baalen reageerde PvdA-fractielid Jeroen Dijsselbloem: “Aha, dus jullie komen ons bekijken als waren wij een indianenstam?”

Niemand die oplet

Inderdaad, een stam met 150 leden en een eigen cultuur. Maar niet de eerste de beste stam. Het gaat hier wel om het machtigste instituut van het land. Daar waren Van Baalen en Bos zich bij hun observaties wel degelijk van bewust. Misschien dat ze daarom zo verast waren door – in de woorden

‘De Kamerleden praten en lachen met elkaar, zitten te lezen, versturen sms’jes, lopen rond’

van Bos – “het oeverloze gekwek” van dit machtigste instituut. Of de vergadering nou voltallig is of de zaal maar voor een klein deel is gevuld, de parlementariërs zijn meestal niet met hun aandacht bij het debat. Op dinsdagmiddag valt het extra op, als tijdens het wekelijkse vragenuurtje de meeste Kamerleden aanwezig zijn. Bos en Van Baalen schrijven in het jaarboek: ‘Er lijkt weinig aandacht te zijn voor de collega-Kamerleden die de vragen stellen en evenmin voor de bewindslieden die antwoorden geven. Sommige Kamerleden zitten zelfs met de rug

naar het spreekgestoelte en de aanwezige ministers of staatssecretarissen toe. Ze praten en lachen met elkaar, zitten te lezen, versturen sms’jes, lopen rond.’ Ook als een Kamerlid het woord neemt om een misstand aan te kaarten – ‘Ik zag gisteravond in *Nova*, of: ‘Ik las in *De Telegraaf* – is er nauwelijks iemand die oplet. Bos en Van Baalen moesten er erg aan wennen. “Het komt zo onbeleefd over, hè”, zegt Van Baalen. Bos: “De eerste dag stond ik echt versteld: wat gebeurt hier? Het leek wel een receptie.” Maar gaandeweg kregen de twee historici begrip voor ‘het gekwek’. Ze zagen wel dat het vragenuurtje vooral is bedoeld om de achterban te laten zien dat de fractie misstanden serieus neemt. Voor de rest van de Tweede Kamer zijn de vragen niet zo

boeiend, want iedereen is van elkaars standpunten op de hoogte. “In feite hoor je als volksvertegenwoordiger niet zo veel verrassende dingen in de Kamer”, zegt Van Baalen. “Dus wat ga je doen: je gaat je tijd nuttig besteden.” En dat doen de volksvertegenwoordigers dan ook. Als de één een gloedvol pleidooi houdt, zoeken de anderen intussen steun voor een motie of overleggen ze met fractiemedewerkers. Kortom: de vergaderzaal is voor de parlementariërs een groot deel van de tijd helemaal geen vergaderruimte, maar een kantoor.

Parelketting

In deze kantoorruimte overigens geen overdaad aan donkerblauwe pakken, want een kledingcode ontbreekt, ontdekten Van Baalen en Bos. En dat terwijl de Kamerleden tot in de jaren vijftig van de vorige eeuw nog een ambtskostuum droegen, nu alleen nog te bewonderen in een van de vitrines in het parlamentsgebouw. De CDA-fractie hanteert als enige wel een kledingcode. Een CDA’er komt in jasje-dasje. “Je moet bij hen echt niet aankomen met een spijkerbroek. Daar spreken ze elkaar op aan”, zegt Bos. Maar over het algemeen zagen Van Baalen en Bos van alles aan zich voorbij trekken: slobbertrui, colbert, spijkerbroek en overhemd. In de woorden van Kamervoorzitter Gerdi Verbeet: “Ik heb van balzaal tot camping in de zaal zitten.”

Van Verbeet hoeven de Kamerleden op dat gebied geen standjes te verwachten. Ze vindt het wel logisch dat een volksvertegenwoordiger eerder de kledingcode van de achterban overneemt dan die van collega-Kamerleden. Zelf laat Verbeet zich ook niet snel iets voorschrijven. Toen ze van haar partijgenoten kritiek kreeg op haar parelketting – ze vonden haar imago te netjes voor de PVDA – heeft ze diezelfde middag een tweede parelketting aangeschaft en een mailtje binnen de fractie rondgestuurd: ‘Om de tegenstander op het verkeerde been te zetten, zal ik voortaan elke dag parels dragen!’ Rituelen zijn er wel in de Tweede Kamer, zagen Van Baalen en Bos. Al zijn ze niet zo opzichtig als bijvoorbeeld in Frankrijk waar de vergadering van de ‘l’Assemblée Nationale opent met militair vertoon en tromgeroffel: een compagnie van de Garde Républicaine begroet in vol ornaat de voorzitter op weg naar de vergaderzaal. Of neem de vergadering van het Engelse Hogerhuis. Bij de House of Lords lopen de ceremonie-meesters van het Hogerhuis voor de voorzitter uit. Een van hen draagt een staf, de Mace. De staf wordt voor in de zaal op een rood fluwelen kussen gelegd dat is gevuld met wol uit de landen van het Verenigd Koninkrijk en zijn voormalige koloniën. Pas na een ge-

Rituelen en symbolen in de Tweede Kamer

De gevallen

Elke werkdag, ’s ochtends om zeven uur, loopt een van de beveiligingsbeambten naar de hal bij de ingang van de Oude Zaal aan het Binnenhof. Hij houdt stil bij het nationale monument ‘Erelijst van Gevallenen’, waar de Nederlanders worden herdacht die in de Tweede Wereldoorlog omkwamen. In een glazen kast (een schrijn) ligt een van de vijf boeken met de 18.000 namen van de slachtoffers. Het boek ligt opengeslagen: 24 gekalligrafeerde namen zijn zichtbaar. De beveiligingsbeambte trekt witte handschoenen aan, tilt de kap van de schrijn op, slaat een bladzijde om en sluit de kap.

Het koffertje

Op Prinsjesdag komt de minister van Financiën met een speciaal voor die dag ontworpen koffertje naar de Tweede Kamer. Het koffertje is gemaakt vanivoorkleurig geitenperkamant en van binnen bekleed met Thaise zijde en draagt in vergulde letters het opschrift ‘Derde dinsdag van september’ met daarboven het Nederlandse wapen. De stukken in het koffertje worden bijeengehouden door een oranje lint. De koffertjestradietie is ingevoerd in 1946 en afgekeken van de Engelsen die het gebruik al sinds 1850 kennen.

Het interieur

In de vergaderzaal van de Tweede Kamer verbeelden de stoelen, het tapijt en het plafond het Nederlandse landschap: de stoelleuning in de vorm van een tulp, het groene tapijt (gras) en de blauwgrijze zoldering (lucht). De stoelen met leeuw en kroontje zijn voorbehouden aan de volksvertegenwoordigers. De verhoogde stoel van de voorzitter wijst op diens bijzondere status.

De bodes

De papieren post in het parlement is een zaak van de Kamerbewaarder, gekleed in rokkostuum of mantelpak met oranje sjerp, en van de Kamerbodes, ook in uniform. Zowel Kamerbewaarder als Kamerbodes dragen aan een zijden lint, afgezet met goudgele biezen, een bodenbus, een draaginsigne met daarop de Nederlandse leeuw met zwaard in de rechter- en een pijlenbundel in zijn linkerpoot. De bodenbus is een overblijfsel uit de tijd dat de bodes van de Staten-Generaal door de provincie reisden om post rond te brengen. Door de bodenbus waren ze gevrijwaard van tol.

Bron: Het feest van de democratie, Jaarboek Parlementaire Democratie 2008

bed van een bisschop wordt de vergadering geopend. Gerdi Verbeet heeft geen fluwelen kussen en er klinkt ook geen tromgeroffel als ze de zaal binnenkomt. Maar het is wel traditie dat ze niet in haar eentje de vergaderzaal binnenkomt. De Kamerbode haalt haar op in haar werkKamer, twee minuten lopen van de vergaderzaal. Met Kamerbode en griffier loopt ze vervolgens naar de plek in de zaal waar ze de vergadering gaat voorzitten. Van Baalen: “Dat is echt decorum. Om te laten zien: de voorzitter is niet zomaar iemand, die is belangrijk.” Al hebben de historici geen volksvertegenwoordiger kunnen ontdekken die die traditie met een blik van ontzag begeleidt. “Sterker nog, er is helemaal geen aandacht voor. Terwijl de voorzitter de openingswoorden uitspreekt, komen leden nog binnen, tekenen de presentielijst, groeten collega’s, houden zich met andere dingen bezig.”

Geen spraakwater

De Kamerleden gaan vriendschappelijk met elkaar om, dat valt wel op, en Verbeet doet op een moederlijke manier ook haar best om het gezellig te houden. “Het is best een knus parlement hoor”, zegt Van Baalen. Maar een kopje thee is er niet bij. Het is voor de parlementariërs niet toegestaan om in de vergaderzaal ook maar iets te nuttigen. Van Baalen kende die ongeschreven regel wel, “maar je seft pas echt wat het betekent als je daar van tien uur ’s morgens tot tien uur ’s avonds zit. Ik ben gewend om thee en koffie te drinken wanneer ik maar wil en ik pak een boterham als ik trek heb. Dat is allemaal verboden voor parlementariërs, zelfs een glaasje water. Je mag wel even weglopen en op de gang wat nuttigen, in de deuropening mag het ook nog, maar in de vergaderzaal is het verboden.” De voorzitter kan uit hoofde van haar functie niet weglopen en dat is haar redding. Zij mag – net als de bewindslieden die er te gast zijn – wel een drankje nuttigen in de Kamer. Ook Van Baalen en Bos kregen als gasten van de voorzitter een kopje koffie – wat ze op smachtende

blikken kwam te staan van de SP’ers voor hen. Hoe moeilijk ook in de praktijk van lange vergaderingen, Van Baalen begrijpt de regel wel. “Dat heeft te maken met de waardigheid van het parlement. In ’s lands vergaderzaal zitten onze volksvertegenwoordigers te vergaderen over ’s lands belangen, dan is het toch geen gezicht als iemand ondertussen aan een boterham knabbelt?” De parlementariërs vertegenwoordigen het Nederlandse volk, maar in hun vergaderzaal vind je weinig verwijzingen naar de Nederlandse natie. Geen grote vlag zoals in de Amerikaanse senaat. Geen leeuw aan de muur, vergelijkbaar met de adelaar van de oosterburen. “Een collega van ons heeft in een ander jaarboek al eens beschreven dat het Nederlandse parlement zich nooit heeft ontwikkeld tot nationaal symbool. Ik denk dat daar de verklaring ligt”, zegt Van Baalen. “Het huis van Oranje is in Nederland eerder symbool van nationale eenheid dan het parlement.” Dat zelfs een portret van de koningin in de vergaderzaal ontbreekt, is volgens Van Baalen “een bewuste keuze van een welbewust parlement”. De monarchie staat immers op gespannen voet met het democratisch gekozen parlement. “Bij de inrichting van de Ridderzaal waar de koningin op Prinsjesdag haar troonrede uitspreekt, is er ook felle discussie geweest over de plaats van de troon ten opzichte van de parlamentsleden. Het parlement wilde niet dat de troon een te verheven plaats zou krijgen.” Maar waarom niet eens een rood-wit-blauwe vlag? Van Baalen: “Ik denk dat Nederlanders zich een beetje ongemakkelijk voelen bij vlagvertoon.” Bos: “Behalve bij voetbal dan.” Van Baalen: “In het gewone leven van alledag past het niet. Het is denk ik te uitbundig. Dat is het doe-maar-gewoon-dan-doeje-al-gekegenoeg-gevoel van de Nederlander.” x

Tekst: Martine Zuidweg

Orde in de groep

Als de parlementariërs zich niet volgens de regels gedragen, is het de taak van de Kamervoorzitter om in te grijpen. ‘Het was opvallend hoe druk de voorzitter het hiermee had’, schrijven Van Baalen en Bos. “Kamerleden riepen dingen vanaf hun zitplaatsen, maakten te veel lawaai, begonnen bij de regeling van werkzaamheden tóch over inhoudelijke zaken te praten terwijl slechts de agendabepaling aan de orde was, ze spraken te lang en ze interrumpeerden te vaak.” Maar Verbeet greep niet in bij het grove woordgebruik dat de twee historici op het gastenbankje wel even met de ogen deed knipperen: ‘Wij zijn op onze pik getrapt’, ‘corrupt boevenness’, ‘knettergekken Vogelarijwijken’, ‘draaikonterij’. Alleen SGP-er Bas van der Vlies sprak op die momenten openlijk zijn afkeuring uit met een beroep op ‘de waardigheid van het debat’.

Muzikanten zingen Hugo Claus

Zeven muzikanten zetten, ter gelegenheid van het Wintertuin Festival, op donderdag 27 november in Doornroosje het gedicht *Nu Nog* van Hugo Claus op muziek. De Vlaamse literaire grootheid overleed dit jaar. Kenner en hoogleraar Nederlandse letterkunde Jos Joosten legt uit, de muzikanten vertellen wat ze gaan doen. Miss Montreal: "Ik hoefde het gedicht oprecht niet te snappen"

FOTO: FLIP CLAUS

"Dit wrang achterbaks krabben en klauwen naar haar ondermaatse niemandsland." Jos Joosten leest hardop voor uit *Nu Nog*, een lang gedicht van Hugo Claus. "Dit is zo typisch Claus", zegt de hoogleraar Nederlandse letterkunde en medewerker van het Antwerpse Studie- en Documentatiecentrum Hugo Claus als hij opkijkt van het papier. "Het is blind te herkennen. Zijn liefdespoëzie is heel fysiek en concreet. Zo'n zin als: 'Ach, schat, in elke cel van je zaad zitten God en zijn moeder', dat is erg Clausig. *Nu Nog* is vooral taalvuurwerk." In de twintigste eeuw kent Nederland de grote drie in de literatuur. Vlaanderen heeft er maar eentje. Claus steekt met kop en schouders boven de rest uit. De schrijver manifesteert zich niet alleen als romanschrijver, maar ook als dichter en toneelschrijver. Jos Joosten: "Ik denk dat je niemand anders in ons taalgebied kunt aanwijzen die op alle drie deze terreinen topwerken heeft afgeleverd. *Het Verdriet van België* en *De Metsiers* behoren tot de beste romans van de twintigste eeuw. Datzelfde geldt voor *De Oostakkerse Gedichten* in de poëzie. Die toppen gaan gepaard met flinke dalen. Na *De Metsiers* gaat zijn niveau in de jaren zestig omlaag, om dan in de jaren tachtig met een daverende klap *Het Verdriet van België* uit te brengen. Voor de poëzie geldt hetzelfde. Vanaf de pensioengerechtigde leeftijd bereikt zijn poëzie weer zo'n piek vanaf de bundel *De Sporen*." Naar de reden voor deze golfbeweging in het werk van Claus kan ook Joosten alleen maar gissen. "Claus behoort tot de Vijftigers. Er wordt vaak gezegd dat dit destijds totale *outcasts* waren in de literaire wereld. Uiteindelijk zijn ze heel snel geaccepteerd, hun revolutie was er eentje zonder bloedvergieten. Bij de romantiek van de vernieuwer hoort natuurlijk dat hij veel ruzie heeft, maar dat is in het geval van Claus nauwelijks aan de orde. Hij debuteert op zijn 21ste met *De Metsiers* en wordt daarna binnengehaald als het wonderkind van het Vlaamse proza. Niet lang erna verschijnt *De Oostakkerse gedichten*: een

Muzikanten zingen Claus

Torre Florim, De Staat

"Ik ben helaas geen intellectueel. Ik lees niet zoveel. Van Hugo Claus heb ik nog nooit iets gelezen. Dit gedicht vond ik toch wel heftig. Er zit een zekere platheid in en in combinatie met die mooie woorden komt de boodschap extra hard aan. We zullen wat strofes uitkiezen om daar muziek onder te zetten. We mogen zelf beslissen wat we met het gedicht doen. Ik ben niet gewend om in het Nederlands te zingen. Toch gaat het me in dit geval goed af, het is een soort praatzang geworden. Ik ben niet echt een singer-songwriter, daarom ben ik blij dat twee bandleiden van De Staat me bijstaan. Nu maar hopen dat er geen kenners in de zaal staan die vinden dat we het gedicht verkrachten."

Miss Montreal

"Ik had nog nooit iets van Hugo Claus gelezen. Dit gedicht was leuk, maar hier laat ik het dan ook bij. Geef mij maar ontspannende literatuur, moeilijk doe ik al genoeg vanuit mezelf. Ik vind het mooie aan gedichten dat iedereen denkt dat ze het heel ruim mogen opvatten en er dus een eigen interpretatie aan mogen geven, puur omdat ze het eigenlijk niet snappen. Ik houd wel van humoristische en schunnig geschreven teksten. Dit ligt dus aardig in mijn straatje. Ik was blij dat ik er het mijne van mocht maken. Ik hoefde het gedicht oprecht niet te snappen. Uit mezelf zou ik niet zo snel gedichten op muziek zetten. Gedicht blijft gedicht, anders zou het wel een liedje heten."

hoogtepunt binnen de experimentele poëzie. Door iedereen toegejuicht. En alle dichters die een dag eerder nog traditioneel waren, schreven plots ook 'experimenteel'. Dat heeft hem mateeloos geërgerd. Er is een brief uit die tijd waarin hij uitroept alleen nog statige supertraditionele kwatrijnen te zullen schrijven. Claus heeft zichzelf steeds opnieuw moeten uitvinden."

En maar lullen

'Boeken schrijven is voor wijven, voor mietjes, Hugo Claus en mensen die niets beters te doen hebben dan zichzelf te kakken te zetten. Echte mannen schrijven geen boeken, echte mannen verkopen Mazda's.' Laat het maar aan Herman Brusselmans over om helden van hun voetstuk te trekken. Brusselmans schreef bovenstaande zinnen in zijn roman *De Droogte*. In *Uitgeverij Guggenheimer* laat hij Claus zelfs vermoorden. Jos Joosten herinnert zich dat ook Tom Lanoye ooit de meester durfde aan te vallen. "Dat was begin jaren tachtig, in het begin van zijn carrière. Lanoye ging heel fel tekeer. Claus is daar nooit echt op ingegaan, hij wist ook wel dat Lanoye zijn plek aan het bevechten was. Zelf heb ik Claus ooit geïnterviewd tijdens een editie van de Wintertuin.

Toen speelde de zaak tegen Brusselmans, wiens boek mogelijk verboden werd. Claus heeft destijds de schrijverspetitie tegen censuur niet willen ondertekenen. Terwijl Claus nota bene zelf in de jaren zestig werd veroordeeld wegens schending van de goede zeden in zijn toneelstuk *Masscheroen*. Ik legde hem dat voor en Claus raakte wat geïrriteerd over de vergelijking. Wat Brusselmans maakt, dat is natuurlijk geen literatuur, riep hij." Toch is heel literair België en Nederland in rouw wanneer Claus begin dit jaar overlijdt. Brusselmans inclusief. Dagblad *De Pers* tekent uit de mond van de langharige schrijver treuren de woorden op. '[In *Het Verlangen*] zitten twee mannen in de kroeg de hele tijd te lullen dat ze naar Amerika willen. Ze gaan natuurlijk nooit. En maar lullen en maar lullen. Dat is voor mij een echte Claus.' x

Tekst: Alex van der Hulst

Donderdag 27 november, Doornroosje. Anneke van Giersbergen, Maurits (Gem), Miss Montreal, Torre Florim, Bert Ostyn (*Absynthe Minded*) en anderen zingen Hugo Claus. Aanvang: 21:00 uur, entree: 10 euro. In februari start er in Nijmegen een reeks Clauslezingen.

Doen&laten

Film Die Welle

Der Baader Meinhof Komplex draait nog maar net in de bioscoop of er staat alweer een tweede Duitse film op stapel die iets moet toevoegen aan de traumaverwerking in het land. *Die Welle* is een remake van *The Wave* uit 1981. Een leraar bewijst zijn klas dat ook zij in de nazival hadden kunnen trappen door ze binnen een week warm te laten lopen voor een groepering genaamd Die Welle. De leerlingen worden fanatieker dan hij beoogde. Dat moet fout aflopen en dat doet het ook. Regisseur Gansel geeft het aanvankelijk mooi psychologisch weer. Het is doodzonde dat hij in de laatste minuten van de film gierend uit de bocht vliegt en er een moddervet moralistisch plot op drukt. Wat goed begon loopt slecht af, niet alleen het verhaal, maar ook de kwaliteit van de film. /AvdH

Vanaf donderdag 27 november in Lux

Concert I'm From Barcelona

Heel rijk zullen de leden van I'm From Barcelona niet worden. Hun gage moeten ze met 29 man delen. Gelukkig hoeven ze niet democratisch te beslissen over de muziek. Voorman is de besnorde Zweed Emmanuel Lundgren. De rest van de band houdt zich ledig met samenzang, een triangel-tje hier een tamboerijn daar. De naam danken ze aan Fawley Towers. Gelukkig heeft nog bijna niemand I'm From Barcelona gezien in Nederland, dus het is slim om nu te gaan kijken. Voordat de grap is uitgewerkt. /AvdH

Zondag 23 november, Doornroosje, 21:00 uur, entree: 14 euro

Architectuur Wederopbouwtoppers

Er waren mensen die overtuigend de schoonheid van het voormalige bètagedebouwen konden beargmenteren. En zo zullen er ook mensen zijn die met vuur en passie over Plein '44 of het gebouw van de HEMA kunnen spreken. Toch blijft de architectuur van de wederopbouw voor velen een gedrocht. En daar staat het vol mee in het platgebombardeerde Nijmegen. Je zit tenminste niet vast aan je monumentjes zoals in Amsterdam en je kunt slopen en bouwen. Maar zo voortvarend als in Berlijn of aan de bètafaculteit gaat men in het zuinige Nijmegen niet te werk. Nee, men probeert de schoonheid in de wederopbouw-architectuur te zien. Sommige mensen zien blijkbaar een glas met een bodempje vocht nog als halfvol. Wie dat ook ziet, kan naar de verkiezing van het mooiste wederopbouwgebouw van Gelderland. /AvdH

Dinsdag 25 november, Lux, 20:00 uur, entree gratis

Feestje Progressive City

Balen. Hebben ze in Maastricht een pot Keltische munten opgegraven. Daar gaat het idee van oudste stad van Nederland. Blijkt Maastricht toch net iets meer altijd te zijn dan Altijd Nijmegen. Maar we kunnen ons nog manifesteren als progressieve stad. Daar wordt al een muzikaal voorproefje op genomen in Billabong. Altijd al een vage term gevonden, dat progressive house. Maar dat doet er niet toe want Tom Trago komt voor dit feestje naar Nijmegen. Deze überhippe Amsterdammer is lid van het legendarische Parra Soundsystem en daarmee collega van Mr. Wix. Mannen die weten hoe je een feestje bouwt. Wie wil er dan ook de oudste zijn als je de progressiefste kan zijn? /AvdH

Donderdag 27 november, Billabong, Tom Trago en Davy Brandts, 21:00 uur, entree gratis

de Volkskrant **Studenten 50% korting**

Neem een abonnement
 ■ Surf naar volkskrant.nl/studenten
 (dit aanbod geldt alleen voor uitwonende studenten t/m 27 jaar)

volkskrant.nl/studenten

Willen weten:

DOORNROOSJE
 p o p p o d i u m

up next >>>

02-12 **JOAN AS POLICEWOMAN** (US)
 05-12 **LYKKE LI** (SE)
 05-12 **D.I.M.** (BOYS NOIZE, DE)
 07-12 **MUGISON** (IS)
 14-12 **RED SNAPPER** (UK)
 18-12 **LELE** (NL) + **SEYMOUR BITS** (NL)
 19-12 **ZZZ** (NL)

INFO & TICKETS: WWW.DOORNROOSJE.NL

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen
 Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen
 Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen
 Tel. 024-3817161

Zoek je een kamer/etage!

Het Woonburo Nijmegen
 Bloemerstraat 19
 Tel (024) 322 27 83
www.woonburo.nl

meer dan 50.000
betaalbare
startwoningen

www.startmakelaar.nl

VURRUK KULLUK

Restaurant VURRUKKULLUK te Nijmegen zoekt:

Medewerker bediening m/v

en

Spoelhelp m/v
 (vanaf 17 jaar)

Vul het sollicitatieformulier in op www.vurrukulluk.nl/banen

STUDIE-TWIJFELS? WAT NU?

Studietwijfels of gestopt met je studie en je weet niet hoe je verder moet? Doe de HOT!

- Heroriëntatie Training, waarin je je verdiept in je eigen kwaliteiten
- Drie maanden, vijf dagen per week
- Start januari 2009
- De HOT vindt plaats in Driebergen
- Huisvesting in de buurt is mogelijk

www.vrijehogeschool.nl

KLEINE BOODSCHAP

Aangeboden
 Dame met auto wilt u – tegen vergoeding – helpen (geen schoonmaak, tuinwerk, medische zorg); op maandag en donderdag, ook incidenteel. 3449584.

Te koop : **Tomos Quatro brommer** in zeer goed staat niet R.D.W. gekeurd omdat hij nu niet gebruikt wordt. Prijs €150,-.

Gevraagd
 Kun je goed met kinderen overweg en heb je op 1 of meer dagen per week tijd tussen 11.45 en 13.15 uur? Kom gezellig bij ons mee-eten! www.overblijfkraft.nl

AC-HOP

VAKBOND EIGENTIJD IN ONDERSTEUNING EN BELANGENBEHARTIGING
WWW.AC-HOP.NL

B&L Bongers & Lemmers

v/d Duijn Maasdamstraat 75 Nijmegen

Vraagprijs: € 239.500 k.k.

Rustig aan pleintje gelegen goed onderhouden moderne royale eengezinswoning met parkeerplaats op eigen terrein, terras op het zuiden en gemeenschappelijke tuin rondom. Scholen, een winkelcentrum en openbaar vervoer bevinden zich in de buurt.

Nijmegen T 024 322 44 11
www.bongers-lemmers.nl

eetcafé Allerlei

Culinair eten voor studentenprijzen!

3-gangen studenten menu € 11,95

3 gangen keuzemenu voor 19,- p.p. Inclusief uitgebreid saladebuffet

Reservering gewenst
 Open van maandag t/m zondag vanaf 17.00 uur

Eetcafé Allerlei

Regulerstraat 59 6511 DP Nijmegen (loopt parallel aan de Bloemerstraat, bereikbaar via Plein 1944 bij Doodendaal 1e zijstraat links)

Tel. 024 - 360 29 98

Valdin all-inclusive, keuze 10 voor- hoofd- nagerechten
Inclusief drank voor € 32,50

Drie mooie zalen voor vergaderingen, lezingen, presentaties, jubilea's, promoties en personeelsfeesten. Ook hebben we een mooi dakterras voor recepties. Op ons terras kunt lunchen en dineren. Laat eens vrijblijvend een offerte maken.

Van Peltlaan 4
 024-3556902
www.valdin.nl
 info@valdin.nl

FEESTJES.....OP DE MOOISTE LOKATIE VAN NIJMEGEN.....NATUURLIJK IN.....???

“DE BELVÉDÈRE” 024-3226861

ORKonde

Berichten uit de medezeggenschap van de Radboud Universiteit Nijmegen

> Terugblik

De vergadercyclus van november was er één van terugblikken en vooruitkijken. Het concept Strategisch Plan 2009-2013 lag ter bespreking bij de GV. In het Strategisch Plan zet de universiteit haar koers uit voor de komende jaren: haar visie, voornemens en doelstellingen. Het is een belangrijke leidraad voor toekomstig beleid. Tegelijkertijd besprak de GV haar eigen jaarverslag, waarin teruggekeken wordt op het vorige medezeggenschapsjaar. Omdat het geen kwaad kan te bezinnen alvorens in volle vaart verder te koersen, willen we ook op deze plaats eerst even stilstaan bij wat geweest is, voordat we onze blik weer op de toekomst richten.

Lichtpunten

De externe audit naar het cursusaanbod van het IOWO die gehouden werd na stevige kritiek van de medezeggenschap, resulteerde tot ons genoegen in het voornemen tot een meer vraaggestuurd aanbod, waaraan op dit moment hard gewerkt wordt door het IOWO. Het besluit de universiteitsbibliotheek voortaan ook op zondag open te stellen heeft de ijverige student ook aan de medezeggenschap te danken. Na een gepassioneerde bijdrage van de USR was er een kleine meerderheid van de OR die kon instemmen met het voorstel. De rapportage die de OR was toegezegd over de activiteiten die van 1 januari 2006 t/m 1 juli 2007 zouden plaatsvinden ten

behoefte van interne herplaatsingskandidaten kwam inderdaad ter tafel. Uit de rapportage bleek dat er veel verbeterd is: werknemers met een functioneringsprobleem of -conflict krijgen veel sneller duidelijkheid dan voorheen.

Reorganisaties

In 2007-2008 stonden heel wat reorganisaties op de agenda. Onder andere de Universiteitsbibliotheek, het Cluster Facilitair en de Centrale Inkoop werden gereorganiseerd. Ook in de Faculteit der Letteren was het raak: na veel gesoebat werd de opleiding Arabisch behouden. Wel ging het deel Islamstudies naar de Faculteit der Religiewetenschappen terwijl de Arabisten bij Letteren bleven. In de Facultaire Unie werden het Heyendaalinstituut

en het Centrum voor Ethiek geherpositioneerd. De OR moest in bijna alle gevallen de stukken terugsturen naar het CvB omdat er onduidelijkheid was over bijvoorbeeld de personele of financiële gevolgen. Gelukkig werd die duidelijkheid in tweede (of derde) instantie wel verschaft.

Werk in uitvoering

In december 2007 werd de uitkomst van een inventarisatie naar werkoverleg in de IM-eenheden besproken. Er werd besloten tot een aantal verbeteringen, zoals het bevorderen van een hooglerarenberaad in elke faculteit. Omdat er in de grotere instituten in de praktijk sprake is van een budgetrecht, is de GV van mening dat hier een extra zeggenschapslaag bestaat. Daarom bepleitte zij in deze instituten ook medezeggenschapscommissies in te richten. Het CvB ging echter niet overstag. Ook het thema werkdruk keerde regelmatig op de agenda terug. De OR wil af van het misverstand dat werkdruk 'tussen de oren zit'. In december 2008 zal dit onderwerp weer op de agenda van de universitaire medezeggenschap staan.

De Kolom

Maandelijks column door een OR-lid

Te veel te recht reorganiseren!

Met regelmaat worden aan de OR reorganisatieplannen ter advisering voorgelegd. Soms is er behoefte om de organisatie te verbeteren; soms dreigt de trein financieel of organisatorisch uit het spoor te lopen. In de plannen wordt de noodzaak tot verandering stevast breed uitgemeten en de reorganisatie belooft op voorhand veel goeds ten aanzien van kwaliteit, kosten en efficiency. Voordelen van de bestaande situatie worden daarentegen nagenoeg verzwegen en hierdoor ontstaat de schijn bij de buitenwereld dat juist de inspanningen van betrokken medewerkers debet zijn aan het thans gerezen probleem.

Hoe anders worden deze reorganisatienota's gelezen door de medewerkers zelf, waarvoor de plannen consequenties hebben! Zij hebben niet veel mogelijkheden om nieuwe situaties naar waarde te taxeren. Inzichtelijke procedures en rationele argumenten stellen hen niet gerust. De onderbuik fluistert: Waar sta ik? Hoor ik er nog bij? Gedegen plannen maken nieuwe situaties niet veilig. Werknemers beoordelen een organisatie niet op kwaliteit, kosten en efficiency, maar op billijkheid en het psychologisch contact; ook een collega of leidinggevende kan leuk werk immers tot een frustratie maken.

De medezeggenschapscommissies zoeken naar houvast. Tenslotte adviseer je over het wel en wee van collega's. Welk belang prevaleert? En kun je het als bestuurder eigenlijk wel goed doen? Iets meer oog voor verdienste en het rechtmatigheidsgevoel zou geen kwaad kunnen. Een reorganisatieplan opent dan voortaan wellicht met de zegeningen van de huidige situatie.

Louis Konickx (AUB)

Contactinformatie

Vox Populi wordt u aangeboden door de Ondernemingsraad.

Lees verder:

www.Radboudnet.nl/Voxpopuli

Concert Nijmeegs Studenten-orkest CMC

Het Nijmeegs Studentenorkest CMC geeft op 16 december om 20.15 uur een concert. Op het programma staan de l'Arlesienne suite van Bizet, het eerste pianoconcert van Prokofiev, de paganivariaties van Lutoslawski en de schilderijtentoonstelling van Moessorgski, georchestreerd door Ravel.
Plaats: Dominicuskerk, Prof. Molkenboerstraat 7.

Stageminor in periode 3

25 november, 12.45 - 13.30 uur: voorlichtingsbijeenkomst stageminor (Letteren) in Erasmusgebouw 2.55. Tijdens deze bijeenkomst vertellen ook enkele studenten over hun stage.
www.ru.nl/letteren/stages

Vernieuwde versie taalwebsite Raak Radbouds online

De vernieuwde website www.raakradbouds.nl geeft antwoord op tal van taalvragen. Verder onder meer een stappenplan voor het schrijven van een tekst, tips om teksten duidelijk, kort en aantrekkelijk te houden. Ook bevat de site een lijst met de spelling van Radboudtermen: termen die heel specifiek zijn voor de universiteit.
www.raakradbouds.nl

Nieuwgezicht

Naam Rob Cozzi
Leeftijd 49
Was Directeur P&O aan de Universiteit Utrecht
Is Directeur Dienst Personeel & Organisatie (1,0 fte)
Sinds 1 september 2008

Dezelfde functie aan een andere universiteit. Verandert er veel?

"Heel veel. In Utrecht was ik de eerste directeur P&O nadat die plek zes jaar lang niet bezet was geweest. Dat zegt wat over hoe ze daar tegen de functie aankijken. Hier is minder gedoe over de inhoud van de baan. En ik werk nu in een compleet andere organisatie. Er valt hier weer veel te leren."

Je leert graag?

"In bijna eenentwintig jaar aan de Universiteit Utrecht heb ik er twee opleidingen voltooid en in zes functies gewerkt. Ik leer graag en vind de combinatie van werken en studeren heel mooi, maar het werd nu tijd om van omgeving te wisselen. Uiteindelijk leer je het meest van wat je doet in je werk, dus moet je af en toe van baan veranderen om te kunnen blijven leren."

Wat doe je met je vrije tijd, nu je in de avonduren niet meer studeert?

"Koken is mijn belangrijkste hobby. Dat doe ik elke dag. Ook omdat mijn vriendin er niks aan vindt en dat merk je aan het resultaat. Daarnaast zit ik in het bestuur van Slow Food Nederland. We zetten ons in voor lekkere, pure, eerlijke producten. Een verzet tegen de verindustrialisering van de voedselbranche. Slow Food tegenover fastfood. We helpen kleinschalige, regionale voedselproducenten, want het is heel lastig om zo'n bedrijfje te organiseren. Zie als regionaal boertje maar eens een afzetmarkt voor je producten te vinden en er ook nog wat aan te verdienen. Ik fiets en wandel ook graag. Dat is mijn behoud."

Algemeen

Studentenkerk, Erasmuslaan 9A
Elke woensdagmiddag om 12.45 uur: Taizéviering t/m 26 november.
Vanaf 1 december van ma t/m vrij om 12.45 uur: Getijdengebed in de Advent.
21 november: Mini-pelgrimage in Nijmegen
19.00 uur: Avondgebed, Jacobskapel
19.30 uur: wandeling in stilte langs de Waal
23 november, 9.00 a.m. Roman Cath. Mass
11.00 uur: God als geheim 2. Peter Nissen
17.00 uur: Comm. Anglican Chruch
25 november, 18.00 uur: hutspot of couscous
27 november, 12.30 uur: Roze lunch
30 november, 9.00 a.m. Roman Cath. Mass
11.00 uur: 1^e zondag Advent
1 december, 19.30 uur: Boeddh. meditatie
2 december, 18.00 uur: Crossroads International Christmas Party. Bring a dish to share.*
19.00 uur: Voorbereiding Pelgrimstocht naar Zuid-Limburg (12-14 dec.) Kosten: €30,- (excl. reis en maaltijden tijdens de wandeling), te betalen bij inschrijving.
*) opgeven van tevoren
www.ru.nl/studentenkerk

Lezingen

Thema-avond Dr. Nico Müller
26 november, 19.30-21.30 uur: Nijmeegse strafrechtelijke studie vereniging Dr. Nico Müller 'Van zedendelict tot zitting'. Met onder meer uitleg over de technische recherche en het sporenonderzoek en studioverhoren. Plaats: TvA 1.00.35.
Aanmelden: www.drnicomuller.nl

Lezing Naema Tahir

3 december, 20.00-21.30 uur: Fac. Religiewetenschappen i.s.m. Stichting Mens en Politiek: Lezing door Pakistaanse schrijfster en jurist Naema Tahir, haar visie op de integratie en emancipatie van moslimvrouwen. Plaats: TvA1.0.02.
www.menspolitiek.nl

Congres Irak anno 2008

Actualiteit, Identiteit, Verantwoordelijkheid' 9 december, 10.00-17.00 uur: Congres over Irak. Organisatie: Studentenorganisatie FICK (stichting in oprichting), JFV en Samarra. Kosten toegang €5, reader €2. Plaats: Linnaeusgebouw zaal 3, Heyendaalseweg.
Aanmelden: irakcongres2008@gmail.com

Symposium Spraak, Taal en Techniek

19 december, 13.00-18.30 uur: Symposium tgv vijftienvintig jaar opleiding in de spraak- en taalpathologie Linnaeusgebouw (LIN 3), Heyendaalseweg 137
www.ru.nl/taalwetenschap

Symposium 'Hoogleraren kiezen taalwetenschap'

4 december, 14.30 - 18.00 uur, symposium in het kader van vijfjarig bestaan InTenS, studievereniging taalwetenschap: 'Hoogleraren kiezen taalwetenschap: nut en lol van taalwetenschap in Nijmegen'.

Plaats: Linnaeusgebouw (LIN 6), Heyendaalseweg 137
Opgeven: www.intens.nu

PAOG Heyendaal

10, 11 december: nascholingscursus 'Vaardigheden in de gerontopsychiatrie; voor intra- en extramuraal specialiseren de verpleeghuisartsen.
www.paogheyendaal.nl

Lezingen Soeterbeek Programma

25 november, 16.00 - 17.30 uur: debat 'Het maakbare lichaam' met Sunny Bergman over hoe ver je kunt gaan om aan het schoonheidsideaal te voldoen.
Plaats: Collegezalencentrum CC 5
www.ru.nl/sp/maakbarelichaam.
28 november, 20.00 uur: Kennis en het kwaad. i.s.m. Wintertuin.
Plaats: Cultureel centrum De Lindenberg.
www.ru.nl/sp/wintertuin
3 december, 20.00 - 22.00 uur: Lezing Bernard Wasserstein 'Barbarism in Civilization: How to Write and How not to Write the History of Twentieth Century Europe'. Plaats: Aula, Comeniuslaan 2.
www.ru.nl/sp/wasserstein

Cultuur

Fotografen Universiteit in tentoonstelling UBN
10 november t/m 4 januari: fototentoonstelling Herbert van de Sluis, Jac Vennix en Harm Derks, medewerkers universiteit. Plaats: Universiteitsbibliotheek, Erasmuslaan 36.

Benoemingen

Dr. ir. M. (Marc) Strous (Wijchen, 1971) is per 1 november benoemd tot hoogleraar Geomicrobiologie (FNWI).
Dr. P.A.J.M. (Peter-Arno) Coppen (Weert, 1958) is per 1 september benoemd tot hoogleraar Vakdidactiek en schoolvakontwikkeling op de wetenschapsgebieden taal, cultuur en geschiedenis.
Prof. dr. G.J.M. (Giel) Hutschemaekers (Roermond, 1958) is per 1 november (2008) benoemd tot directeur Academisch Centrum Sociale Wetenschappen (ACSW).

Promoties & Oraties

24 november, 13.30 uur: promotie ir. J. van Reeuwijk (Med.Wet.) 'Glyc-O-genetics of Walker-Warburg syndrome'.
24 november, 15.30 uur: promotie drs. F. van Broekhoven (Med.Wet.) 'Effects of progesterone and allopregnanolone on stress, attention, cognition and mood'.
25 november, 10.30 uur: promotie drs. J.A.H.R. Claassen (Med.Wet.) 'Cerebral hemodynamics in aging: the interplay between blood pressure, cerebral perfusion, and dementia'.
25 november, 13.30 uur: promotie mw ing. J.A. de Valk-van Haren (Med.Wet.) 'Exact Molecular Typing of Aspergillus fumigatus. Methods and Applications'.
25 november, 15.30 uur: promotie mw drs. S.F.G. van Helden (Med.Wet.) 'Function and regulation of podosomes, important

adhesion structures in dendritic cells'.
26 november, 10.30 uur: promotie drs. M. Djordjevic (FNWI) 'The Integrated Pixel Tracker: readout and tests of the Mimosa V pixel sensor'.
26 november, 15.30 uur: promotie mw drs. D.A. van Dijk (Soc.Wet.) 'Beyond their Age. Coping of children and young people in child-headed households in South Africa'.
27 november, 10.30 uur: promotie mw drs. J.D.A. Olivier (Med.Wet.) 'Phenotyping the serotonin transporter knockout rat: a behavioural, pharmacological and physiological approach. A new animal model of human serotonergic disorders'.
27 november, 13.30 uur: promotie mw drs. I. Flesch (FNWI) 'On the use of independence relations in Bayesian networks'.
27 november, 15.45 uur: oratie prof. dr. C.J.H.M. van Laarhoven 'Inconvenient truth, ook in de Heelkunde'.
28 november, 14.15 uur: afscheidscollege prof. mr. M.J.A. van Mourik (Rechten) 'Recht, rechtvaardigheid en ethiek, in het bijzonder in de notariële praktijk (plaats: Concertgebouw De Vereeniging).
1 december, 13.30 uur: promotie drs. S. Groothuys (FNWI) 'Glycoacetylenes in the synthesis and application of stable glycoamino acids and peptides'.
1 december, 15.30 uur: promotie mw R.A. Fournier (Letteren) 'Perception of the tone contrast in East Limburgian dialects'.
2 december, 13.30 uur: promotie drs. W.J.M.J. Gorgels (Med.Wet.) 'Strategies to discontinue benzodiazepine use in family practice'.
3 december, 13.30 uur: promotie mw drs. J.M. Geelen (Med.Wet.) 'The pathogenesis of haemolytic-uraemic syndrome. A secret recipe'.
3 december, 15.30 uur: promotie mw drs. S. Veenman (Man.Wet.) 'Domestic environmental policy & transnational communication. The cases of contaminated land and noise around airports'.
4 december, 10.30 uur: promotie drs. G.G.M. Weijters (Soc.Wet.) 'Youth delinquency in Dutch cities and schools: A multilevel approach'.
4 december, 13.30 uur: promotie drs. J.J. Attema (FNWI) 'Half-metals at finite temperature'.
4 december, 15.30 uur: promotie drs. I. van Straaten (Soc.Wet.) 'The look of love: interpersonal responses to physically attractive opposite-sex others'.
5 december, 10.30 uur: promotie B. Gaszner (FNWI) 'Plastic responses to stress by the rodent urocortinergic edinger-westphal nucleus'.
5 december, 13.30 uur: promotie mw ir. A.H. Kidane (FNWI) 'Regulation of brain-derived neurotrophic factor in the neuroendocrine melanotrope cell of Xenopus laevis'.
5 december, 15.45 uur: oratie dr. P.R.J. Hoebink (Soc.Wet.) 'Een Wereld vanuit de polder: Gedachten over de Nederlandse identiteit den de Nederlandse ontwikkelingssamenwerking'.

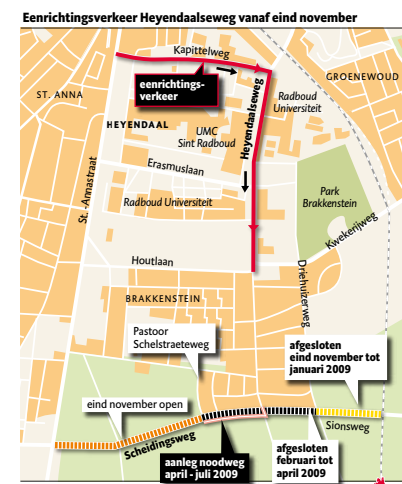
Personeels Vereniging

Muziek in de pauze 24 november

Op maandag 24 november organiseert de PV weer een lunchconcert, dit keer verzorgd door Radboudstudente Fleur van Lith. Fleur studeert Nederlands recht en speelt ook harp. Ze heeft verschillende prijzen gewonnen waaronder de 1ste prijs tijdens de Nationale Finale van het Prinses Christina Concours in 2002, het Nederlandse Harpconcours (2004), het Interprovinciaal Muziek Concours en de 1ste prijs tijdens het Nationaal Concours van de Stichting Jong Muziektaalent Nederland. Fleur zal muziek vertolken van Carlos Salzedo, Paul Patterson, Marcel Tournier en Alphonse Hasselmanns. Toegang: gratis
Plaats: Aula, Comeniuslaan 2. Tijd: 12.45-13.15 uur.
www.ru.nl/pv

Rondje Heijendaal

Op dit moment is de Kapittelweg nog steeds eenrichtingsverkeer. In week 46 wil men beginnen met de werkzaamheden aan de Heijendaalseweg i.v.m. de aanleg van de fietsvoorziening aan de oostkant, zodat fietsers in twee richtingen kunnen rijden. Vanaf eind november/begin december zal de Heijendaalseweg voorlopig eenrichtingsverkeer worden. De weg zal dan in de richting van de stad afgesloten worden.

De aanleg van de rotonde op de kruising Heijendaalseweg en Erasmuslaan zal pas volgend jaar van start gaan.
www.nijmegen.nl.rondjehelijendaal.nl

Vacatures

Kijk voor vacatures en uitgebreide informatie op: www.ru.nl/vacatures

Deze week onder meer:*

- Hoofd afdeling Service Exploitatie (UCI)
- Twee medewerkers administratie (CIF)
- Full professor of Animal Ecology (FNWI)
- Junior onderzoeker (ITS)

* Voor interne vacatures, kijk op www.radboudnet.nl/vacatures

Colofon

Vox is het tweewekelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6. Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Fax: 024-3612874.

E-mail: redactie@vox.ru.nl. E-mail Vox Campus: voxcampus@vox.ru.nl

studenten: www.voxlog.nl

medewerkers: www.radboudnet.nl/vox-online

Redactie: Chris-Jan van der Heijden (hoofdredacteur), Carin Bökkerink (Vox Campus), Paul van den Broek, Anne Dohmen (eindredactie), Rob Goossens, Marjolijn Pijnappels, Martine Zuidweg

Medewerkers: Stephan L. Borggreve, Walter Breukers, Anouk Broersma, Bregje Cobussen, Jacqueline van Dongen, Jaap Godrie, Fieke den Hartog, Alex van der Hulst, Roel Neijts, Romy van den Nieuwenhof, Oscar Paling, Sid Schaecken, Renée van de Schans, Ilse Schuurmans, Teun Verberne, Ruud Vos, Ron Welters, Anna van de Weygaert

Columnisten: Mgt

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten
Illustraties: Merlijn Draisma, Miesjel van Gerwen, Ton Meijer (graphics), Michiel Vijeelaar, Ruud Vos
Redactieraad: prof. dr. C.C. van Baalen, M.B.W. ter Berg, drs. R. van den Brink, dr. E. Denessen, S.C.W. ter Hart, prof. dr. R.S.G. Holdrinet, W. Scholten, prof. mr. P.J.P. Tak, J. de Vos

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox 024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten: € 25,- o.v.v. student- of personeelsnummer
Overigen: €35,- over te maken op gironummer 2367526 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit Nijmegen Vox.

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen, tel: 024 - 3615984
Druk: Thieme MediaCenter Nijmegen

Foto omslag: Gerard Verschooten

Vox Campus

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De deadline voor het aanleveren van berichten in Vox Campus is woensdag om 14.00 uur in de week voor verschijning. De volgende Vox verschijnt op 4 december

VOXBACKSTAGE

Wat? **Democratisch afpilsen na presentatie Parlementair Jaarboek**
Waar? **Borrelkamer bij de Oude Zaal van de Tweede Kamer**
Wanneer? **Dinsdag 18 november, van 17.45 – 19.00 uur (stipt!)**

Het feest van de democratie. Rituelen, symbolen en tradities, zo heet het tiende jaarboek van het Centrum van Parlementaire Geschiedenis (CPG), gepresenteerd op het Binnenhof. De titel doet hopen op een feestelijke ambiance.

Hoewel alle fractievoorzitters zijn uitgenodigd, laten de Haagse prominenten het massaal afweten. Een spoeddebat over het vertrek van Ella Vogelaar blijkt voor veel volksvertegenwoordigers van grotere importantie dan deze vlotgeschreven Nijmeegse kroniek.

Gelukkig vinden we op de aansluitende borrel de trouwe Nijmeegse stoet – we zien een **Roelof de Wijkerslooth**, een **Tijn Kortmann** en ook **Thom de Graaf** pikt weer vertrouwd een tiggernootje mee. Middelpunt van het gezelschap is uiteraard democratediva en CPG-directeur **Carla van Baalen**, hier in gesprek met **Ad ('Ladder') Lansink**.

Eenentwintig jaar zat laatstgenoemde op het Haagse pluuche. "Een kloosterleven! Elke ochtend om 9 uur in de leeszaal en om 5 uur naar de koffiezaal. En dan tot slot een borrel, natuurlijk." Religieus bijna. Ook de koning der rituelen en symbolen, Nederlands beroemdste gereformeerde, **Bas van der Vlies**, was van de partij. Zijn hoogtepunt in die 27 jaar: "Het feest van de democratie zijn voor mij de grote debatten, zoals de Algemene Beschouwingen. Dan zijn mooi alle ministers aanwezig in de Kamer."

Tussen al die grijze mannen en politiek correcte antwoorden sijpelt gelukkig ook nog wat jong bloed. Studenten **Mayke** en **Samuel** volgen de master Politiek en Parlement en hebben vandaag veel geleerd. "Ik wil geen parlementariër worden", stelt Samuel. "Dat is toch niets voor een intellectueel – het is slechts een herhaling van zetten." Het is goed toeven tussen de studenten, vindt Kamervoorzitter **Gerdi Verbeet** (zwart haar, op de rug). Verjonging en vernieuwing spreken haar wel aan, ook in de Kamer. "Van mij hoeven er geen rituelen in de Haagse politiek bij: liever zou ik de bestaande rituelen moderniseren." Haar voorganger, oud-Kamervoorzitter **Frans Weisglas**, glimlacht maar povertjes vanaf zijn portret.

Wat een evenwichtig Haags-Nijmeegs feestje had moet worden, blijkt slechts een Nijmeegs uitstapje naar de Hofstad. CPG-er **Peter van der Heiden**: "Elke politicus houdt van ons. Normaal zijn we heel populair, Wouter Bos heeft het dit jaar helaas voor ons verkloot." /RN, PvdB

